

**ИЗВЕШТАЈ О КОНТРОЛИ ТРОШКОВА
ИЗБОРНЕ КАМПАЊЕ 2016. ГОДИНЕ**

децембар 2016. године

САДРЖАЈ

I ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ АКТИВНОСТИ ПОЛИТИЧКИХ СУБЈЕКТА У ИЗБОРНОЈ КАМПАЊИ

II МОНИТОРИНГ

III ИЗВЕШТАЈИ О ТРОШКОВИМА ИЗБОРНЕ КАМПАЊЕ

- 3.1. Извештаји о трошковима изборне кампање за изборе за народне посланике у Народну скупштину Републике Србије
 - 3.1.1. Група грађана Доста је било – Саша Радуловић
 - 3.1.2. Коалиција Српска напредна странка, Социјалдемократска партија Србија, Партија уједињених пензионера Србије, Покрет социјалиста, Нова Србија, Српски покрет обнове, Српска народна партија
 - 3.1.2. Коалиција Социјалистичка партија Србије, Јединствена Србија
 - 3.1.3. Коалиција Демократска странка, Нова странка, Демократски савез Хрвата у Војводини, Заједно за Србију
 - 3.1.4. Коалиција Двери - Демократска странка Србије
 - 3.1.5. Коалиција Социјалдемократска странка, Либерално демократска партија, Лига социјалдемократа Војводине
 - 3.1.6. Српска радикална странка
- 3.2. Извештаји о трошковима изборне кампање за изборе за посланике у Скупштину АП Војводине
 - 3.2.1. Коалиција Српска напредна странка, Социјалдемократска партија Србија, Партија уједињених пензионера Србије, Покрет социјалиста, Српски покрет обнове, Словаци напред, Народна сељачка странка, Нова србија, Савез бачких буњеваца
 - 3.2.2. Коалиција Демократска странка, Демократски савез Хрвата у Војводини, Нова странка, Зелена еколошка партија
 - 3.2.3. Коалиција Социјалистичка партија Србије, Јединствена Србија, Патриотски покрет Србије
 - 3.2.4. Коалиција Лига социјалдемократа Војводине – Заједно за Војводину
- 3.3. Извештаји о трошковима изборне кампање за изборе за одборнике у скупштинама градова, општина и градских општина

IV ПРАВНИ АСПЕКТИ КОНТРОЛЕ

I ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ АКТИВНОСТИ ПОЛИТИЧКИХ СУБЈЕКТА У ИЗБОРНОЈ КАМПАЊИ

Политички субјекти који су учествовали у изборној кампањи за парламентарне изборе поднели су Агенцији за борбу против корупције извештаје о трошковима изборне кампање у којима су приказали укупне прикупљена средства за финансирање политичких кампања у износу од РСД 1.260.466.521,45, што је за 24% мање у односу на парламентарне изборе одржане 2014. године, а за око 14% мање у односу на 2012. годину. У табели 1 дат је приказ структуре извора финансирања политичких субјеката за изборе за народне посланике у Народну скупштину Републике Србије.

Рб.	Политички субјекат	Новчана средства из јавних извора	Прилози физичких лица политичком субјекту	Прилози правних лица и међународних удружења политичком субјекту	Сопствена средства	Укупно приходи	Кредити и зајмови (утрошена средства)	Укупно приходи и кредити и зајмови
1.	АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ - СРБИЈА ПОБЕЂУЈЕ	262.659.510,00	680.000,00	5.000.000,00	351.052.137,05	619.391.647,05	150.000.000,00	769.391.647,05
2.	ИВИЦА ДАЧИЋ – „Социјалистичка партија Србије (СПС), Јединствена Србија (ЈС) – Драган Марковић Палма“	62.667.090,00	2.100.000,00	0,00	0,00	64.767.090,00	129.200.000,00 ¹	193.967.090,00
3.	ЗА ПРАВЕДНУ СРБИЈУ – ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА (НОВА, ДСХВ, ЗЗС)	31.371.360,00	26.998.895,00	0,00	0,00	58.370.255,00	0,00	58.370.255,00
4.	Др ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ - СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА	48.942.120,00	3.461.000,00	0,00	0,00	52.403.120,00	0,00	52.403.120,00
5.	ДОСТА ЈЕ БИЛО – САША РАДУЛОВИЋ	37.177.860,00	0,00	0,00	0,00	37.177.860,00	0,00	37.177.860,00
6.	БОРИС ТАДИЋ, ЧЕДОМИР ЈОВАНОВИЋ - САВЕЗ ЗА БОЉУ СРБИЈУ – Либерално демократска партија, Лига социјалдемократа Војводине, Социјалдемократска странка	31.295.730,00	4.864.200,00	0,00	356.700,00	36.516.630,00	0,00	36.516.630,00
7.	ДВЕРИ - ДЕМОКРАТ-	31.295.730,00	749.800,00	0,00	0,00	32.045.530,00	0,00	32.045.530,00

	СКА СТРАНКА СРБИЈЕ - САНДА РАШКОВИЋ ИВИЋ - БОШКО ОБРАДОВИЋ							
8.	Савез војвођанских Мађара-Иштван Пастор	13.649.340,00	0,00	0,00	217.987,94	13.867.327,94	8.000.000,00	21.867.327,94
9.	СДА Санџака – Др Сулејман Угљанин	9.727.920,00	0,00	0,00	4.125.877,50	13.853.797,50	0,00	13.853.797,50
10.	МУАМЕР ЗУКОРЛИЋ - БОШЊАЧКА ДЕМОКРАТСКА ЗАЈЕДНИЦА САНџАКА	9.727.920,00	536.952,00	0,00	0,00	10.264.872,00	0,00	10.264.872,00
11.	ЗЕЛЕНА СТРАНКА	7.767.210,00	0,00	0,00	121.033,96	7.888.243,96	0,00	7.888.243,96
12.	ПАРТИЈА ЗА ДЕМОКРАТСКО ДЕЛОВАЊЕ – АРДИТА СИНАНИ	7.767.210,00	0,00	0,00	0,00	7.767.210,00	0,00	7.767.210,00
13.	СРПСКО РУСКИ ПОКРЕТ – СЛОБОДАН ДИМИТРИЈЕВИЋ	5.806.500,00	0,00	0,00	0,00	5.806.500,00	0,00	5.806.500,00
14.	У ИНАТ – СЛОЖНО ЗА СРБИЈУ – НАРОДНИ САВЕЗ	5.806.500,00	0,00	0,00	0,00	5.806.500,00	0,00	5.806.500,00
15.	РУСКА СТРАНКА – СЛОБОДАН НИКОЛИЋ	3.375.000,00	236.603,00	0,00	0,00	3.611.603,00	0,00	3.611.603,00
16.	ДИЈАЛОГ – МЛАДИ СА СТАВОМ – СТАНКО ДЕБЕЉАКОВИЋ	0,00	1.809.310,00	0,00	0,00	1.809.310,00	0,00	1.809.310,00
17.	Борко Стефановић – Србија за све нас	0,00	1.167.025,00	0,00	0,00	1.167.025,00	0,00	1.167.025,00
18.	За слободну Србију – ЗАВЕТНИЦИ – Милица Ђурђевић	0,00	482.000,00	0,00	0,00	482.000,00	0,00	482.000,00
19.	Група грађана ЗА ПРЕПОРОД СРБИЈЕ – ПРОФ. ДР СЛОБОДАН КОМАЗЕЦ	0,00	270.000,00	0,00	0,00	270.000,00	0,00	270.000,00
20.	Републиканска странка – Republikánus párt – Никола Сандуловић	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Укупно	569.037.000,00	43.355.785,00	5.000.000,00	355.873.736,45	973.266.521,45	287.200.000,00	1.260.466.521,45

Табела 1: Структура извора финансирања политичких субјеката - избори за народне посланике Народне скупштине – номинално

У наредној табели дат је преглед структуре извора финансирања изборне кампање за парламентарне изборе по годинама.

Извор финансирања	2012. година		2014. година		2016. година	
	у РСД	у %	у РСД	у %	у РСД	у %
Новчана средства из јавних извора	832.134.809,99	56,53	795.550.653,10	48,03	569.037.000,000	45,14
Прилози физичких лица	119.710.021,00	8,13	246.544.741,62	14,88	43.355.785,00	3,44
Прилози правних лица и међународних удружења политичком субјекту	97.877.617,77	6,65	85.857.159,35	5,18	5.000.000,00	0,40

Сопствена средства	97.877.617,77	2,58	82.677.320,00	4,99	355.873.736,45	28,23
Кредити и зајмови (утрошена средства)	384.297.913,00	26,11	445.800.000,00	26,91	287.200.000,00	22,79
Укупни извори финансирања	1.471.961.031,06	100	1.656.429.874,07	100	1.260.466.521,45	100

Табела 2: Структура извора финансирања изборних кампања 2012 - 2016. година

Из буџета Републике Србије се након, 2012. године, издваја мање средстава за изборе, због измене прописа који регулишу финансирање политичких субјеката. Иако су и даље доминантан извор финансирања, учешће јавних средстава из године у годину опада. Физичка лица су донирала највише средстава за изборе одржане 2014. године, док су у односу на ту годину у 2016. години њихове донације мање за око 80%. Само једно правно лице је дало прилог за кампању за парламентарне изборе 2016. године и тај прилог чини око 5% прилога датих 2012. и 2014. године. Износ као и удео сопствених средстава у финансирању кампање у 2016. години се значајно повећао у односу на претходне године.

Политички субјекат	Вредност прилога	Бр. давалаца прилога
ЗА ПРАВЕДНУ СРБИЈУ – ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА (НОВА, ДСХВ, ЗЗС)	26.998.895,00	77
БОРИС ТАДИЋ, ЧЕДОМИР ЈОВАНОВИЋ - САВЕЗ ЗА БОЉУ СРБИЈУ – Либерално демократска партија, Лига социјалдемократа Војводине, Социјалдемократска странка	4.864.200,00	14
Др ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ - СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА	3.461.000,00	44
ИВИЦА ДАЧИЋ – Социјалистичка партија Србије (СПС), Јединствена Србија (ЈС) – Драган Марковић Палма	2.100.000,00	14

Табела 3: Највеће вредности примљених прилога физичких лица по политичким субјектима - избори за народне посланике Народне скупштине

Политички субјекти који су учествовали у изборној кампањи за парламентарне изборе, приказали су у извештајима о трошковима изборне кампање укупне расходе у износу од РСД 1.599.463.996,67, што је, исто као и код прихода, за 24% мање у односу на парламентарне изборе одржане 2014. године, а за око 17% мање у односу на 2012. годину.

Рб.	Политички субјекат	Трошкови изборног материјала	Трошкови јавних догађаја	Трошкови оглашавања	Остали трошкови изборне кампање	Укупно расходи
1.	АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ - СРБИЈА ПОБЕЂУЈЕ	67.679.063,91	57.433.453,12	633.213.032,06	13.162.941,74	771.488.490,83

2.	ИВИЦА ДАЧИЋ – „Социјалистичка партија Србије (СПС), Јединствена Србија (ЈС) – Драган Марковић Палма“	32.062.832,93	46.916.948,54	255.648.755,44	24.748.894,53	359.377.431,44
3.	Др ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ - СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА	25.526.654,23	694.300,00	79.351.515,93	8.807.342,06	114.379.812,22
4.	ЗА ПРАВЕДНУ СРБИЈУ – ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА (НОВА, ДСХВ, ЗЗС)	27.967.832,54	2.340.207,76	54.572.902,17	7.228.849,47	92.109.791,94
5.	БОРИС ТАДИЋ, ЧЕДОМИР ЈОВАНОВИЋ - САВЕЗ ЗА БОЉУ СРБИЈУ – Либерално демократска партија, Лига социјалдемократа Војводине, Социјалдемократска странка	14.231.117,29	4.538.765,06	50.248.158,84	13.795.442,80	82.813.483,99
6.	ДВЕРИ - ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА СРБИЈЕ - САНДА РАШКОВИЋ ИВИЋ - БОШКО ОБРАДОВИЋ	13.194.317,00	1.184.380,00	46.139.723,00	4.964.620,00	65.483.040,00
7.	ДОСТА ЈЕ БИЛО – САША РАДУЛОВИЋ	14.555.186,72	1.715.117,25	8.424.813,81	12.482.742,13	37.177.859,91
8.	Савез војвођанских Мађара-Иштван Пастор	8.480.983,40	0,00	2.378.001,60	3.008.342,94	13.867.327,94
9.	СДА Санџака – Др Сулејман Угљанин	7.385.685,00	4.058.550,00	40.000,00	2.048.540,00	13.532.775,00
10.	МУАМЕР ЗУКОРЛИЋ - БОШЊАЧКА ДЕМОКРАТСКА ЗАЈЕДНИЦА САНЦАКА	6.025.672,00	1.828.040,73	1.534.180,00	876.979,27	10.264.872,00
11.	СРПСКО РУСКИ ПОКРЕТ – СЛОБОДАН ДИМИТРИЈЕВИЋ	1.931.290,00	15.005,00	4.569.551,00	3.155.249,00	9.671.095,00
12.	ЗЕЛЕНА СТРАНКА	3.165.326,12	64.530,00	475.266,09	4.183.121,75	7.888.243,96
13.	ПАРТИЈА ЗА ДЕМОКРАТСКО ДЕЛОВАЊЕ – АРДИТА СИНАНИ	3.541.699,80	1.640.343,00	1.417.000,00	1.168.167,20	7.767.210,00
14.	У ИНАТ – СЛОЖНО ЗА СРБИЈУ – НАРОДНИ САВЕЗ	3.417.893,00	0,00	1.584.918,40	803.650,00	5.806.461,40
15.	РУСКА СТРАНКА – СЛОБОДАН НИКОЛИЋ	134.656,26	0,00	300.000,00	3.176.281,78	3.610.938,04
16.	ДИЈАЛОГ – МЛАДИ СА СТАВОМ – СТАНКО ДЕБЕЉАКОВИЋ	0,00	0,00	1.200.000,00	591.536,00	1.791.536,00
17.	Борко Стефановић – Србија за све нас	177.000,00	0,00	80.000,00	1.129.302,00	1.386.302,00
18.	Група грађана ЗА ПРЕПОРОД СРБИЈЕ – ПРОФ. ДР СЛОБОДАН КОМАЗЕЦ	0,00	0,00	0,00	575.000,00	575.000,00
19.	За слободну Србију – ЗАВЕТНИЦИ – Милица Ђурђевић	217.145,00	255.180,00	0,00	0,00	472.325,00

20.	Републиканска странка – Republikánus párt – Никола Сандуловић	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Укупно	229.694.355,20	122.684.820,46	1.141.177.818,34	105.907.002,67	1.599.463.996,67

Табела 4: Структура расхода политичких субјеката - избори за народне посланике Народне скупштине - номинално

У наредној табели дат је преглед структуре расхода за парламентарне изборе по годинама.

Трошкови изборне кампање	2012. година		2014. година		2016. година	
	у РСД	у %	у РСД	у %	у РСД	у %
Трошкови изборног материјала	210.030.531,01	10,91	307.238.909,26	14,62	229.694.355,20	14,36
Трошкови јавних догађаја	97.912.057,08	5,09	85.891.764,54	4,09	122.684.820,46	7,67
Трошкови оглашавања	1.559.623.830,35	81,01	1.488.233.089,70	70,80	1.141.177.818,34	71,35
Остали трошкови изборне кампање	57.574.584,24	2,99	220.605.419,67	10,50	105.907.002,67	6,62
Укупни расходи	1.925.141.002,68	100	2.101.969.183,17	100	1.599.463.996,67	100

Табела 5: Структура трошкова изборних кампања 2012 - 2016. година

Политички субјекти су највише средстава у сврху изборне кампање, у све три посматране године, потрошили на оглашавање (телевизија, радио, штампа и интернет). Треба напоменути да су се у 2016. години ови трошкови у односу на 2012. и 2014. годину у просеку смањили за 25% (око 382 милиона динара). За изборни материјал највише новца издвојено је 2014. године, а за јавне догађаје 2016. године.

За све три године карактеристично је да су политички субјекти, збирно посматрано, у својим извештајима приказали расходе у значајно већем износу од средстава намењених за њихово покриће, али се та разлика смањује из године у годину.

	2012. година	2014. година	2016. година
1. Укупни извори финансирања	1.471.961.031,66	1.656.429.874,07	1.260.466.521,45
2. Укупни расходи	1.925.141.002,68	2.101.969.183,17	1.599.463.996,67
Разлика (1-2)	-453.179.971,02	-445.539.309,10	-338.997.475,22

Табела 6: Преглед разлика између прихода и расхода изборних кампања 2012 - 2016. година

У 2016. години поред парламентарних избора, одржани су и избори за посланике у Скупштину АП Војводине. Избори су по први пут одржани према пропорционалном систему, што их разликује у односу на претходне године. Политички субјекти су за ове изборе доставили извештаје о трошковима изборне кампање у којима су приказали укупна прикупљена средства за финансирање политичке кампање у износу од РСД 65.205.579,63.

Рб.	Политички субјекат	Новчана средства из јавних извора	Прилози физичких лица политичком субјекту	Прилози правних лица и међународних удружења политичком субјекту	Сопствена средства	Укупно приходи
1.	ИВИЦА ДАЧИЋ – Социјалистичка партија Србије (СПС), Јединствена Србија – Драган Марковић Палма (ЈС), Патриотски покрет Србије (ППС)	813.841,12	23.290.353,00	0,00	0,00	24.104.194,12
2.	АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ - СРБИЈА ПОБЕЂУЈЕ	3.764.015,23	440.000,00	0,00	17.874.141,69	22.078.156,92
3.	Ненад Чанак – Лига социјалдемократа Војводине – Дигни главу!	640.301,47	6.412.299,99	2.050.000,00	6.299.297,27	15.401.898,73
4.	ЗА ВОЈВОДИНУ РАДА И ЗНАЊА – ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА, ДСХВ, НОВА, ЗЕП-ЗЕЛЕНИ – ДР БОЈАН ПАЈТИЋ	578.465,51	416.000,00	0,00	0,00	994.465,51
5.	Др ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ - СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА	698.148,02	0,00	0,00	390,00	698.538,02
6.	Савез војвођанских Мађара - Иштван Пастор	466.761,82	0,00	0,00	151.757,90	618.519,72
7.	Мађарски покрет за аутономију - Др Тамаш Корхеџ - ДЗВМ - Арон Чонка	115.693,00	244.000,00	0,00	59.799,00	419.492,00
8.	Доста је било – Саша Радуловић	404.925,87	0,00	0,00	0,00	404.925,87
9.	ДВЕРИ – ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА СРБИЈЕ – САНДА РАШКОВИЋ ИВИЋ – БОШКО ОБРАДОВИЋ	119.682,51	122.000,00	0,00	0,00	241.682,51
10.	НАРОДНИ ПОКРЕТ ДИНАРА-ДРИНА-ДУНАВ – ТОМИСЛАВ БОКАН	0,00	153.535,00	0,00	29.884,51	183.419,51
11.	ЗЕЛЕНА СТРАНКА	57.286,72	0,00	0,00	0,00	57.286,72
12.	БОРИС ТАДИЋ, ЧЕДОМИР ЈОВАНОВИЋ – САВЕЗ ЗА БОЉУ ВОЈВОДИНУ – Либерално демократска партија, Социјалдемократска странка	0,00	3.000,00	0,00	0,00	3.000,00
13.	СРПСКО РУСКИ ПОКРЕТ – Александар Ђурђевић	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14.	За слободну Србију –	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	ЗАВЕТНИЦИ – Милица Ђурђевић					
15.	Војвођанска ТОЛЕ-РАНЦИЈА	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Укупно	7.659.121,27	31.081.187,99	2.050.000,00	24.415.270,37	65.205.579,63

Табела 7: Структура извора финансирања политичких субјеката – избори за посланике Скупштине Аутономне покрајине Војводине – номинално

Посматрајући вредност прилога, физичка лица (укупно 207) су више финансирала кампању политичких субјеката за парламентарне изборе, али је већи број физичких лица (укупно 297) дало прилоге за парламентарне изборе. Од укупно 20 проглашених изборних листа за изборе за народне посланике у Народну скупштину Републике Србије, 12 је исказало прилоге физичких лица, а за покрајинске изборе осам од 15 изборних листа.

Политички субјекат	Вредност прилога	Бр. даваоца прилога
ИВИЦА ДАЧИЋ – Социјалистичка партија Србије, Јединствена Србија – Драган Марковић Палма, Патриотски покрет Србије	23.290.353,00	179
НЕНАД ЧАНАК – Лига социјалдемократата Војводине – Дигни главу!	6.412.299,99	87
АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ - Србија побеђује	440.000,00	11
За Војводину рада и знања – Демократска странка, ДСХВ, Нова, ЗЕП-Зелени – ДР БОЈАН ПАЈТИЋ	416.000,00	6

Табела 8: Највеће вредности примљених прилога физичких лица по политичким субјектима - избори за посланика Скупштине Аутономне покрајине Војводине

Укупни трошкови које су политички субјекти приказали у својим извештајима о трошковима изборне кампање износе РСД 75.673.401,95.

Рб.	Политички субјекат	Трошкови изборног материјала	Трошкови јавних догађаја	Трошкови оглашавања	Остали трошкови изборне кампање	Укупно расходи
1.	Ненад Чанак – Лига социјалдемократата Војводине – Дигни главу!	3.206.449,98	1.400.924,00	18.658.559,93	1.125.316,34	24.391.250,25
2.	ИВИЦА ДАЧИЋ – Социјалистичка партија Србије (СПС), Јединствена Србија – Драган Марковић Палма (ЈС), Патриотски покрет Србије (ППС)	11.609.598,71	1.310.797,14	2.242.283,80	8.940.592,31	24.103.271,96
3.	АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ - СРБИЈА ПОБЕЂУЈЕ	16.034.891,92	366.000,00	5.075.280,00	601.985,00	22.078.156,92

4.	ЗА ВОЈВОДИНУ РАДА И ЗНАЊА – ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА, ДСХВ, НОВА, ЗЕП-ЗЕЛЕНИ – ДР БОЈАН ПАЈТИЋ	1.554.728,13	0,00	104.100,00	175.055,16	1.833.883,29
5.	Др ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ - СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА	0,00	0,00	8.408,06	690.129,96	698.538,02
6.	Савез војвођанских Мађара - Иштван Пастор	129.002,40	0,00	314.880,00	174.637,32	618.519,72
7.	БОРИС ТАДИЋ, ЧЕДОМИР ЈОВАНОВИЋ – САВЕЗ ЗА БОЉУ ВОЈВОДИНУ – Либерално демократска партија, Социјалдемократска странка	180.120,00	2.840,00	0,00	340.180,00	523.140,00
8.	Мађарски покрет за аутономију - Др Тамаш Корхец - ДЗВМ - Арон Чонка	87.192,00	0,00	55.210,00	277.090,00	419.492,00
9.	Доста је било – Саша Радуловић	0,00	0,00	342.600,00	62.325,00	404.925,00
10.	ДВЕРИ – ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА СРБИЈЕ – САНДА РАШКОВИЋ ИВИЋ – БОШКО ОБРАДОВИЋ	83.560,80	0,00	0,00	157.430,00	240.990,80
11.	НАРОДНИ ПОКРЕТ ДИНАРА-ДРИНА-ДУНАВ – ТОМИСЛАВ БОКАН	0,00	0,00	0,00	183.419,51	183.419,51
12.	„Војвођанска ТОЛЕРАНЦИЈА“	64.877,76	0,00	0,00	55.650,00	120.527,76
13.	ЗЕЛЕНА СТРАНКА	48.600,00	0,00	0,00	8.686,72	57.286,72
14.	СРПСКО РУСКИ ПОКРЕТ – Александар Ђурђевић	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
15.	За слободну Србију – ЗАВЕТНИЦИ – Милица Ђурђевић	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Укупно	32.999.021,70	3.080.561,14	26.801.321,79	12.792.497,32	75.673.401,95

Табела 9: Структура расхода политичких субјеката – избори за посланике Скупштине Аутономне покрајине Војводине - номинално

Структура извора финансирања парламентарних и покрајинских избора значајно се разликује. Томе су највише допринела физичка лица, која су дала велики износ прилога коалицији око Социјалистичке партије Србије на покрајинском нивоу, као и то што се политички субјекти нису кредитно задужили у сврху финансирања покрајинских избора. За парламентарне изборе само је коалиција око СНС добила прилог правног лица, а за покрајинске Лига социјалдемократа Војводине.

Избори	Новчана средства из јавних извора	Прилози физичких лица политичком	Прилози правних лица и међуна-	Сопствена средства	Кредити и зајмови (утрошена сред-	Укупно приходи и кредити и зајмови

		субјекту	родних удружења политичком субјекту		ства)	
Парламентарни избори	45,14%	3,44%	0,40%	28,23%	22,79%	100,00%
Покрајински избори	11,75%	47,67%	3,14%	37,44%	-	100,00%

Табела 10: Структура прихода по нивоима избора – процентуално

Као и код прихода и структура расхода је различита када се посматрају парламентарни и покрајински избори. У кампањи за парламентарне изборе трошкови оглашавања чине 71,35% укупних расхода, док је код покрајинских избора њихово учешће доста мање јер је највише средстава уложено у изборни материјал.

Избори	Трошкови изборног материјала	Трошкови јавних догађаја	Трошкови оглашавања	Остали трошкови изборне кампање	Укупно расходи
Парламентарни избори	14,36%	7,67%	71,35%	6,62%	100,00%
Покрајински избори	43,61%	4,07%	35,42%	16,90%	100,00%

Табела 11: Структура расхода по нивоима избора - процентуално

Дуговања

Као и претходних година и ову изборну кампању прате дуговања политичких субјеката према пружаоцима услуга – телевизијама, због неплаћених услуга оглашавања политичких субјеката током изборне кампање, и то како према телевизијама са националном фреквенцијом, тако и према локалним телевизијама.

Телевизија / Политички субјекат	Укупно трајање огласних порука у току изборне кампање (sec)	Укупан број огласних порука у току изборне кампање	Укупна цена	Плаћено	Дуг
„Хепи ТВ“ доо, Београд					
Ивица Дачић – СПС, ЈС – Драган Марковић Палма	14.516	464	71.607.537,18	0,00	71.607.537,18
Др Војислав Шешељ – Српска радикална странка	2.557	51	15.776.405,16	2.629.400,86	13.147.004,30
ДВЕРИ - ДСС – Санда Рашковић Ивић – Бошко Обрадовић	3.009	121	14.586.908,73	500.000,00	14.086.908,73
Борис Тадић, Чедомир Јовановић-Савез за бољу Србију-ЈДП, ЈСВ, СДС	432	16	2.367.864,68	0,00	2.367.864,68
„Radiodifuzno preduzeće B92“ ад, Београд					
Александар Вучић – Србија побеђује	18.349	374	32.005.683,32 ²	30.000.000,00	2.005.683,32
За праведну Србију – Демократска странка (НОВА, ДСХВ, ЗС)	1.582	89	8.205.127,39	0,00	8.205.127,39

² Цена укључује и web оглашавање

Ивица Дачић – СПС, ЈС – Драган Марковић Палма ДВЕРИ - ДСС – Санда Рашковић Ивић – Бошко Обрадовић	855	28	5.991.004	1.000.000,00	4.991.004,00
ДВЕРИ - ДСС – Санда Рашковић Ивић – Бошко Обрадовић	601	39	3.963.349,91 ³	3.033.571,38	929.778,53
Борис Тадић, Чедомир Јовановић-Савез за бољу Србију–ЛДП, ЛСВ, СДС	1.148	29	7.384.579,21	0,00	7.384.579,21
<i>PRVA Televizija</i> доо, Београд					
Александар Вучић – Србија побеђује	21.465	427	110.123.857,33	110.123.857,33	0,00
За праведну Србију – Демократска странка (НОВА, ДСХВ, ЗЗС)	3.445	167	22.114.512,00	0,00	22.114.512,00
Ивица Дачић – СПС, ЈС – Драган Марковић Палма	3.345	114	22.080.726	3.000.000,00	19.080.726,00
Борис Тадић, Чедомир Јовановић-Савез за бољу Србију–ЛДП, ЛСВ, СДС	1.581	44	10.322.398,80	2.000.000,00	8.322.398,80
Јавна медијска установа Радио Телевизија Србије					
Александар Вучић – Србија побеђује	10.753	194	85.539.316,80	85.539.316,80	0,00
За праведну Србију – Демократска странка (НОВА, ДСХВ, ЗЗС)	355	18	5.514.000,00	5.514.000,00	0,00
Ивица Дачић – СПС, ЈС – Драган Марковић Палма	2.350	78	24.970.680,00	24.970.680,00	0,00
Борис Тадић, Чедомир Јовановић-Савез за бољу Србију–ЛДП, ЛСВ, СДС	417	12	5.348.400,00	5.348.400,00	0,00
<i>Pink International Company</i> доо, Београд					
Александар Вучић – Србија побеђује	18.409	331	141.066.678,21	141.066.678,21	0,00
Ивица Дачић – СПС, ЈС – Драган Марковић Палма	4.211	133	63.672.622,84	61.787.880,00	1.884.742,84
Др Војислав Шешељ – Српска радикална странка	3.782	74	51.424.988,80	5.000.000,00	46.424.988,80
Борис Тадић, Чедомир Јовановић-Савез за бољу Србију–ЛДП, ЛСВ, СДС	612	20	7.784.216,11	0,00	7.784.216,11
Укупно:	113.774	2.823	711.850.856,47	481.513.784,58	230.337.071,89

Табела 12: Оглашавање политичких субјеката на телевизијама - парламентарни избори

На покрајинским изборима пресликава се ситуација као и на парламентарним изборима када говоримо о дуговањима политичких субјеката према пружаоцима услуга.

Телевизија / Политички субјекат	Укупно трајање огласних порука у току изборне кампање (sec)	Укупан број огласних порука у току изборне кампање	Укупна цена	Плаћено	Дуг
<i>„Хепи ТВ“</i> доо, Београд					
Ненад Чанак – Лига социјалдемократа Војводине – Дигни главу!	260	12	1.568.258,96	277.265,50	1.290.993,46
<i>Radiodifuzno preduzeće B92</i> ад, Београд					
Ненад Чанак – Лига социјалдемократа Војводине – Дигни главу!	199	10	997.806,78	997.806,78	0,00
<i>PRVA Televizija</i> доо, Београд					
Ненад Чанак – Лига социјалдемократа	39	2	1.142.877,98	1.142.877,98	0,00

³ Цена укључује и *web* оглашавање

Војводине – Дигни главу!					
Јавна медијска установа Радио Телевизија Србије					
Ненад Чанак – Лига социјалдемократа Војводине – Дигни главу!	220	11	3.432.000,00	3.432.000,00	0,00
<i>Pink International Company</i> доо, Београд					
Ненад Чанак – Лига социјалдемократа Војводине – Дигни главу!	800	40	8.125.348,09	5.500.000,00	2.625.348,09
Радио Телевизија Војводине					
Ивица Дачић– Социјалистичка партија Србије, Јединствена Србија – Драган Марковић Палма, Патриотски покрет Србије	456	24	781.401,60	781.401,60	0,00
Ненад Чанак – Лига социјалдемократа Војводине – Дигни главу!	2.793	106	3.388.992,00	2.410.398,80	978.293,20
Борис Тадић, Чедомир Јовановић– Савез за бољу Војводину – ЛДП, СДС	1.206	26	1.393.152,00	1.393.152,00	0,00
Укупно:	5.973	231	20.829.837,41	15.934.902,66	4.894.634,75

Табела 13: Оглашавање политичких субјеката на телевизијама - покрајински избори

Кредити

Политички субјекти су се и током изборне кампање у 2016. години кредитно задуживали код пословних банака, како би могли да финансирају своје кампање. У 2012. години од укупних прихода овај начин финансирања је износио 26,11%, у 2014. години 26,91 %, док је у 2016. години учешће кредитних средстава у укупним изворима финансирања износило 23%. За парламентарне изборе у 2016. години, три политичка субјекта су се кредитно задужила и то: Српска напредна странка, Социјалистичка партија Србије и Савез војвођанских Мађара.

II МОНИТОРИНГ

Агенција је четврти пут⁴ организовала мониторинг изборних активности свих коалиција, политичких странака и група грађана које су 2016. године на републичком, покрајинском односно локалном нивоу имале проглашене изборне листе. Мониторинг је трајао од 21. марта⁵ до 24. априла 2016. године у коме је било ангажовано 134 људи, од тога: 95 теренских посматрача, 30 координатора и девет централних координатора.

Средства за контролу трошкова изборних кампања 2016. године, пре свега мониторинга, одобрена су из буџета Републике Србије у износу од 19.068.000 милиона динара и то за сталне трошкове, услуге по уговору и материјал. Утрошено је 13.750.219,38 динара (72,11%), док ће преосталих 5.317.780,62 динара бити враћено у републички буџет.

Мониторингом је обухваћено осам политичких субјеката који су имали највише активности на терену и који су остварили најбољи резултат на републичким, покрајинским и локалним изборима. СНС водила је најинтензивнију и најскупљу изборну кампању 2016. године. Кампање осталих политичких субјеката биле су, као и изборни резултати, скромне у односу на кампању СНС-а.

Више од половине страначких новина, брошура, билборда и другог „ситног“ изборног материјала били су означени логотипом СНС-а. Леци су били једина врста изборног материјала који су две странке са мањим буџетима за кампање поделиле више него СНС. ДС и ДСС-Двери користиле су летке јер је то један од јефтинијих начина да се дође до што већег броја гласача. Леци су дељени не само „од сандучета до сандучета“ већ и у директном контакту са грађанима.

Током мониторинга 2016. године СНС је у Србији имала 1.934 тј. 63% свих закупљених билборда у Србији. Са скоро пет пута мање следи је ДС (417), а затим СПС (237), ДСС-Двери (172) и СДС (151). На изборима за посланике АП Војводине, ЛСВ најчешће је наступала самостално и имала је 61 билборд, што је скоро дупло више од СРС са 33 у целој Србији и групе грађана ДЈБ са укупно четири. Мониторинг показује да је билборд-битка за гласаче била најинтензивнија у Београду и Новом Саду. Од укупно уочених 1.211 београдских билборда СНС је промовисана на 642. Кредитима још увек оптерећена ДС имала је у престоници 232 билборда тј. половину свих билборда које је имала у кампањи 2016. године. У Војводини, СНС је закупила 466 билборда, што је више од ДС билборда у целој

⁴ Агенција је први пут организовала мониторинг 2012. године за изборе за Председника Републике Србије, за народне посланике, посланике Скупштине АП Војводине и већину одборника градова и општина.

⁵ Тада су активности коалиција, странака и група грађана на терену постале интензивније, а изборни материјал видљивији.

Србији. Највећа разноврсност политичких билборда среће се у Новом Саду и Смедереву где се само ДЈБ, односно ЛСВ нису рекламирали, док Крушевљани готово да нису имали прилике да виде друге билборде осим оних које је закупио СНС.

У изборној кампањи 2016. године забележено је 180 митинга и конвенција који од политичких субјеката осим новца, тражи припрему и ангажовање страначких активиста. Збирно, трећину ових догађаја организовала је СПС 42; скоро исто толико имале су заједно СНС и ДС са по 21 и СРС која је имала 20 већих јавних догађаја. Остале, махом опозиционе, политичке странке и коалиције имале су мали број конвенција на којима је било не више од 500 људи. Митинзи, скупови на отвореном, пре свега на трговима, били су главно обележје изборне кампање СНС-а и СРС-а, који чине више од 60% свих митинга уочених у мониторингу. Обе странке имале су по 19 митинга, половина које је СНС организовала били су велики и скупи догађаји. Трећа по броју митинга је СПС са 14 скупова за до 300 људи. ДСС-Двери организовале су сваке недеље по један, мањи митинг, а ДС је имала три већа митинга. Теренски посматрачи нису евидентирали ниједан митинг који је ЛСВ самостално организовала, али су присталице ове странке биле на сва три митинга својих коалиционих партнера СДС и ЛДП.

Штандови, поред новина, били су „заштитни знак“ изборне кампање ДЈБ, а присуство СНС штандова и пунктова евидентирано је у 997 наврата, што је три пута више него када је реч о СПС (309), ДС (307) и ДСС-Двери (272).

Организација лекарских прегледа, давање правних савета, припреме ђака за полагање пријемних испита за средње школе, разговори лидера са грађанима и сл. евидентирани су 499 пута. У организовању ових активности истичу се: СНС, СПС, ДС и ДСС-Двери. СНС је најчешће организовала офталмолошке прегледе и мерење притиска и нивоа шећера у крви (17), док је СПС организовала прегледе у два наврата.

Новину у овогодишњим кампањама представљају излети, углавном за пензионере, које је СНС-а организовала 10 пута а Санџачка демократска партија⁶ једанпут.

Агенција је у време изборне кампање упозоравала поличке субјекте да се хуманитарне активности као: помоћ материјално угроженим грађанима, добровољно давање крви, хуманитарне журке, концерти и сл. не могу окарактерисати као политичке активности. Највише оваквих догађаја организовала је СНС (8), затим СПС (3) и ДС (2) и ДСС-Двери (2). Такође, евидентирано је давање поклон-честитки за од 10.000 динара за 413 бебе рођене на општини Савски венац, али остаје да се испита да ли је то био поклон градске општине или

⁶ У даљем тексту: СДП.

ДС. Осим тога, мониторингом је уочено и дељење бонова, са лотоипом СНС-а, којима се пољопривредницима даје 5% попушта на уља, мазива и сл., али само ако се искористе на бензинским пумпама у Чонопљи и Бачком Моноштору.

Иако, у основним и средњим школама⁷ није дозвољено страначко организовање, деловање и коришћење простора ових установа⁸ у политичке сврхе, СНС (1) и СПС (2) нису поштовале забрану. Агенција је и током ове изборне кампање подсећала⁹ јавне функционере да им је¹⁰ забрањено да користе јавне ресурсе и скупове на којима учествују као јавни функционери за промоцију политичког субјекта. Мониторингом је идентификовано 16 случајева који у овом смислу могу бити спорни. СНС је може да се доведе у везу са 15, а СПС једним оваквим догађајем.

Медијски најприсутнији политички субјекат током избора 2016. године била је, очекивано СНС, а релативно близу су јој се примакле СПС и ЛСВ у кампањи за посланике АП Војводине. Дуговања из претходних кампања, за одређене политичке субјекте, нису се показала као препрека за поновно оглашавање на тим истим медијима. Када говоримо о интернету, група грађана ДЈБ, коалиција ДСС-Двери и СРС готово да нису могли да се уоче на традиционалним медијима али су зато доминирали на друштвеним мрежама.

⁷ У даљем тексту ОШ или СШ.

⁸ Члан 46. Закона о основама система образовања и васпитања, „Службени гласник РС“, бр. 72/09, 52/11, 55/13, 35/15 - аутентично тумачење и 68/15.

⁹ Јавни наступи функционера у изборној кампањи, интернет страница Агенције за борбу против корупције, 24. март 2016. године. Доступно на: www.acas.rs/јавни-наступи-функционера-у-изборној/

¹⁰ Члан 29. Закона о Агенцији за борбу против корупције, „Службени гласник РС“, бр. 97/08, 53/10, 66/11-УС, 67/13-УС, 112/13 - аутентично тумачење и 8/15-УС.

ВРСТА ИЗБОРНОГ МАТЕРИЈАЛА	Укупно	СРС		СНС		СПС		СДС-ЛДП-ЛСВ		ЛСВ		ДСС-ДВЕРИ		ДС		ДЈБ	
		БРОЈ	%	БРОЈ	%	БРОЈ	%	БРОЈ	%	БРОЈ	%	БРОЈ	%	БРОЈ	%	БРОЈ	%
Леци	494.220	22.077	4,47	72.793	14,73	62.017	12,55	38.124	7,71	28.673	5,80	92.727	18,76	137.868	27,90	39.941	8,08
Брошуре	298.149	3.320	1,11	158.100	53,03	42.546	14,27	7.248	2,43	4.330	1,45	35.774	12,00	40.669	13,64	6.162	2,07
Новине	140.095	12.434	8,88	98.088	70,02	1.770	1,26	1.420	1,01	3.960	2,83	2.151	1,54	100	0,07	20.172	14,39
Други промо материјали	475.465	16.113	3,40	279.343	58,75	69.039	14,52	3.049	0,64	4.727	0,99	78.982	16,61	23.870	5,02	342	0,07
Плакати	159.725	10.234	6,41	121.784	76,25	5.679	3,56	2.463	1,54	569	0,36	11.196	7,01	7.795	4,87	5	0,00
Билборди, бандероле и улични банери	5.496	62	1,13	3.468	63,10	404	7,35	777	14,14	135	2,45	218	3,97	427	7,77	5	0,09
Митинзи	62	19	30,65	19	30,65	14	22,57	3	4,84	0	0,00	4	6,45	3	4,84	0	0,00
Конвенције	113	2	0,44	28	24,77	42	37,17	7	6,19	6	5,30	8	7,07	17	15,04	3	2,65
Штандови	2.413	187	7,75	997	41,32	309	12,81	168	6,96	35	1,45	272	11,27	307	12,72	138	5,72
Конференције за новинаре	91	4	4,40	19	20,88	20	21,97	7	7,69	8	8,79	16	17,58	16	17,58	1	1,11
Други јавни догађаји	499	9	1,80	298	59,52	57	11,42	24	4,21	8	1,60	36	7,21	57	11,42	10	2,00
ТВ Спотови	404	24	5,94	147	36,39	80	19,80	30	7,42	85	21,04	21	5,20	17	4,21	0	0,00
Радио цинглови	33	3	9,09	24	72,73	1	3,03	0	0,00	0	0,00	4	12,12	1	3,03	0	0,00
Изнајмљени термин (ТВ и радио)	334	11	3,29	130	38,93	94	28,14	8	2,40	3	0,90	31	9,28	42	12,57	15	4,49
Локални штампани медији/ интернет	679	23	3,39	241	35,49	78	11,49	43	5,9	16	2,36	149	31,94	101	14,87	31	4,56

III ИЗВЕШТАЈИ О ТРОШКОВИМА ИЗБОРНЕ КАМПАЊЕ

3.1. Извештаји о трошковима изборне кампање за изборе за народне посланике

3.1.1. Група грађана Доста је било – Саша Радуловић

Група грађана Доста је било – Саша Радуловић основана је ради заједничког учешћа на изборима за народне посланике Народне скупштине Републике Србије, одржаним 24. априла 2016. године и освојила је 16 мандата.

Анализа прихода

Политички субјект је отворио посебан рачун за финансирање изборне кампање код Теленор банке а.д. Београд, и сва средства намењена за финансирање трошкова изборне кампање прикупио је на тај рачун.

Политички субјект положио је изборно јемство (хипотека на непокретност) у износу од РСД 5.806.500,00, власник непокретности је Даница Радуловић, а процењена вредност непокретности је РСД 11.800.000,00. Групи грађана дозначена су на текући рачун новчана средства која јој припадају из буџета Републике Србије у износу од РСД 37.177.860,00 за финансирање изборне кампање. Сва средства из јавних извора потрошена су у току изборне кампање.

У поступку контроле наменског рачуна за финансирање изборне кампање утврђено је да су у периоду од 6. до 12. априла физичка и правна лица уплатила позајмице политичком субјекту у укупном износу од РСД 503.000,00. Четири физичка лица су дала позајмице у укупном износу од РСД 304.000,00, а по РСД 100.000,00 дали су Канцеларија Миленовић д.о.о. Београд и Агенција Аста из Суботице (Драган Вигњевић ПР, стечајни управник, посредовање и консалтинг). Повраћај свих позајмица извршен је 20. априла, истог дана када је групи грађана уплаћен први део средстава из буџета Републике Србије.

Поред позајмице од РСД 20.000,00 која је враћена, Татјана Радуловић уплатила је 11. марта РСД 1.000,00 које група грађана није вратила до 30. јуна, чиме се та уплата третира као прилог који није приказан у извештају.

Просечна месечна зарада у Републици Србији без пореза и доприноса према подацима органа надлежног за послове статистике за 2015. годину износила је РСД 44.436,50¹¹.

Анализа расхода

Споразумом о образовању групе грађана предвиђено је да ће група грађана потписати

¹¹ Податак о просечној месечној заради за 2015. годину коришћен је у контроли свих извештаја о трошковима изборне кампање политичких субјеката наведених у овом извештају

уговор са Удружењем грађана „Доста је било – Рестарт”, јер како је у споразуму наведено, група грађана нема ПИБ и ниједно правно лице не жели да потписује уговоре са групом грађана. Међу извршиоцима услуга који су наведени у извештају, код свих врста трошкова најзаступљеније је УГ „Доста је било – Рестарт” на које се односи 82% (РСД 30.500.000,00) свих плаћања са посебног рачуна намењеног за финансирање изборне кампање групе грађана. Такође, утврђено је да је Удружењу пренето више од укупног износа трошкова приказаних у извештају, а који се односе на услуге Удружења.

Група грађана је преко наменског рачуна за финансирање изборне кампање уплатила средства физичким и правним лицима која нису приказана као пружаоци услуга у извештају. Треба напоменути да то нису иста лица која су давала позајмице групи грађана, па се самим тим утврђене исплате могу третирати као неприказани трошкови изборне кампање и то: Јовица Павловић РСД 233.522,51; Иван Нинић РСД 51.900,00; Душан Павловић РСД 7.510,00 (путни трошкови); „Digital Art Company“ доо, Београд, РСД 71.400,00; Фотографска агенција Дођи јуче, Бранимир Миловановић ПР, Краљево, РСД 24.562,00 и „Artconing“ доо, Београд, РСД 12.000,00.

Мониторингом изборне кампање утврђено је да је група грађана имала велики број штандова који су били постављени у градовима и општинама, а у извештају о трошковима изборне кампање није приказан овај вид изборне активности.

Група грађана није се оглашавала путем медија са националном фреквенцијом, али су спотови емитовани на локалним телевизијама. Мониторингом изборне кампање уочено је оглашавање политичког субјекта на Марш телевизији, а у извештају нису приказани трошкови оглашавања на наведеној телевизији.

Закључак

- Физичка и правна лица су позајмицама финансирала изборну кампању групе грађана;
- Група грађана је 82% примљених средстава из буџета Републике Србије уплатила на рачун Удружења грађана „Доста је било – Рестарт” по основу трошкова изборне кампање;
- У извештају нису приказани трошкови свих изборних активности које су уочене мониторингом;
- Увидом у изводе наменског рачуна за кампању, утврђено је да до 30.6.2016. године нису плаћени сви трошкови који су приказани у извештају о трошковима изборне кампање.

3.1.2. Коалиција Српска напредна странка, Социјалдемократска партија Србија, Партија уједињених пензионера Србије, Покрет социјалиста, Нова Србија, Српски покрет обнове, Српска народна партија

Извештај о трошковима изборне кампање у име коалиције поднела је Српска напредна странка. Политички субјект је освојио 131 мандат на парламентарним изборима. За потребе финансирања изборне кампање коришћен је наменски рачун отворен код Банке Интеза.

Анализа прихода

Контролом је утврђено да није било непријављених прихода, као и да код прилога физичких и правних лица није било прекорачења законом дозвољених износа. Сопствена средства у износу од РСД 10.293.862,95 нису утрошена и пренета су на рачун за редован рад. Поређењем укупних прихода изборних кампања 2012, 2014. и 2016. види се да је за изборе 2014. године у односу на 2012. годину прикупљено 3,15 пута више новца него 2012. године а 2016. у односу на 2014. прикупљено је мање средстава за око 19%.

Ниво избора	1. Новчана средства из јавних извора	2. Прилози физичких лица политичком субјекту	3. Прилози правних лица и међународних удружења политичком субјекту	4. Сопствена средства (утрошена средства)	5. Укупно сви приходи изборне кампање (1+2+3+4)	6. Кредити и зајмови (утрошена средства)	7. Укупно сви извори финансирања (5 +6)
Народне посланике 2012	212.691.910,43	43.397.886,00	0,00	0,00	256.089.796,43	48.096.000,00	304.185.796,43
Народне посланике 2014	431.974.321,04	111.724.684,00	505.000,00	0,00	544.204.005,04	400.000.000,00	944.204.005,04
Народне посланике 2016	262.659.510,00	680.000,00	5.000.000,00	351.052.137,05	619.391.647,05	150.000.000,00	769.391.647,05

Прилози физичких лица за изборе 2014. су за око 2,5 пута већи него 2012. године, а 2016. године у односу на 2014. годину су мањи за око 99%, док су прилози правних лица у 2016. години већи за око десет пута у односу на 2014, а у 2012. није било прилога правних лица.

Значајно је учешће сопствених средстава политичког субјекта за 2016. годину које је износило око 47% у односу на укупне изворе финансирања изборне кампање за овај ниво избора, посебно ако се има у виду да овај извор финансирања није био заступљен у 2012. и 2014. години.

Политички субјекат се у 2014. години више кредитно задужио у односу на 2012. годину за око осам пута, а у 2016. се мање задужио у односу на 2014. за око 2,7 пута.

Српска напредна странка се 2016. године кредитно задужила код АИК банке а.д. Београд у износу од РСД 150.000.000,00 са наменом финансирања изборне кампање. Чланом

3. Уговора, као рок доспећа и начин отплате кредита наведено је: „Кредит се Кориснику одобрава од 31.12.2016. и доспева за плаћање-враћање сукцесивно“, али није наведен рок у коме се кредит има вратити. Уговорена каматна стопа је референтна каматна стопа Народне банке Србије плус 3% на годишњем нивоу. Номинална каматна стопа уговорена је као променљива. Као средство обезбеђења и инструмент наплате кредита служи наменски депозит у износу од РСД 20.000.000,00 и пет бланко меница потписаних од стране корисника.

Анализа расхода

Поређењем података о одливима по изводима и трошковима исказаним у извештају, утврђено је да су трошкови према извештају већи за РСД 2.095.883,78. Утврђена разлика се односи на неплаћене трошкове ТВ Б92 у износу од РСД 2.005.683,33, „Alma Quattro“ RSD 49.563,16 и Хемотерм РСД 41.184,00.

Анализа укупних трошкова из изборне кампање за парламентарне изборе 2012, 2014. и 2016. године указује на то да је за изборе 2014. године у односу на 2012. годину утрошено 3 пута више новца, док је 2016. године потрошено мање средстава за око 18% у односу на 2014. годину. У овом поређењу трошкова, 2012. година се не може узети као релевантна, из разлога што су те године истовремено одржани и председнички избори, где се део трошкова исказаних за овај ниво избора, односио и на изборе за народне посланике.

Година	1. Трошкови изборног материјала		2. Трошкови јавних догађаја	3. Трошкови оглашавања						4. Остали трошкови изборне кампање	Укупно сви трошкови изборне кампање (1 + 2 + 3 + 4)
	Билборд	Укупно	Укупно	I Телевизија	II Радио	III Штамп	IV Интернет	V Остали трошкови оглашавања	Укупно	Укупно	
2012.	0,00	4.327.272,40	20.060,00	305.859.454,24	0,00	0,00	0,00	0,00	305.859.454,24	664.518,14	310.871.304,78
2014.	67.583.012,27	92.260.510,24	5.237.079,94	567.511.615,97	68.572,00	110.566.350,45	0,00	138.672,00	678.146.538,42	166.364.275,30	942.147.075,90
2016.	55.585.531,11	67.679.063,91	57.433.453,12	474.783.165,46	6.579.238,94	113.473.400,39	24.687.923,99	13.689.303,28	633.213.032,06	13.162.941,74	771.488.490,83

Поређењем структуре трошкова за парламентарне изборе за 2014. и 2016. годину, види се да су у 2014. били већи трошкови изборног материјала за 26,64%, а трошкови оглашавања већи за 6,63% при чему су трошкови ТВ оглашавања већи за 16,34%, док су у 2016. трошкови оглашавања на радију већи за око 96 пута, а трошкова интернета није било у 2014. док су у 2016. износили око 24,7 милиона динара. Трошкови јавних догађаја у 2016. били су за око једанаест пута већи од трошкова у 2014. години са највећим учешћем митинга и конвенција у износу од РСД 55.714.753,12 што у односу на 2014. даје повећање од око 10,6 пута.

Политички субјекат је за први део средстава из буџета Републике, које је користио у

изборној кампањи, као изборно јемство положио банкарску гаранцију АИК банке а.д. Београд, а као средство обезбеђења и инструмент наплате потраживања банке положене су потписане две бланко менице Српске напредне странке.

3.1.3. Коалиција Социјалистичка партија Србије, Јединствена Србија

Коалиција Социјалистичка партија Србије и Јединствена Србија је у складу са законом, доставила извештај о трошковима изборне кампање за избор народних посланика у Народну скупштину Републике Србије. Политички субјект је освојио 29 мандата на парламентарним изборима.

Анализа прихода

Социјалистичка партија Србије је у име коалиције отворила посебан рачун у АИК банци а.д. за финансирање изборне кампање за избор народних посланика у Народну скупштину РС.

У изборној кампањи 2016. године за избор народних посланика у Народну скупштину Републике Србије, Социјалистичка партије Србије је у име коалиције дала изјаву да намерава да користи средства из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање и као изборно јемство положила сопствена средства тј. банкарску гаранцију положену код АИК банке а.д. као залог за јемство.

Поређењем података о приходима из јавних извора исказаних у Извештају о трошковима изборне кампање у укупном износу од РСД 62.667.090,00 са подацима које је доставило Министарство финансија и подацима исказаним кроз изводе АИК банке а.д., утврђено је да су достављени подаци истоветни.

Поређењем података о прилозима исказаним у извештају и прилива по изводима по том основу утврђено је да је коалиција примила четрнаест прилога физичких лица у укупном износу од РСД 2.100.000,00 и да су уплате извршене у складу са законом. Највећи појединачни новчани прилог уплаћен политичком субјекту за покриће трошкова изборне кампање за избор народних посланика од стране физичког лица износи РСД 250.000,00. Политички субјект није био финансиран од стране правних лица.

Политички субјект није испунио обавезу да на интернет презентацији објави сваки примљени појединачни прилог за изборну кампању који прелази износ просечне месечне зараде у Републици Србији за годину која претходи години извештаја.

Социјалистичка партија Србије се кредитно задужила у износу од РСД 185.000.000,00.

У уговору о кредиту наведена је намена финансирања и то: РСД 180.000.000,00 намењено је за финансирање изборне кампање и РСД 5.000.000,00 за финансирање редовног рада. Отплата кредита вршиће се у ратама, при чему прва рата у износу од РСД 61.800.000,00 доспева за плаћање дана 30.06.2016. године, а наредне рате доспевају месечно у износима од РСД 5.600.000,00 почев од 10.08.2016. године, па до 10.05.2018. године уз каматну стопу која се обрачунава као референтна каматна стопа НБС плус 5% варијабилне каматне стопе. Као средство обезбеђење кредита и инструмента наплате достављено је 25 бланко меница са клаузолем „без протеста“ и дата је извршна вансудска хипотека за осам објеката у власништву Социјалистичке партије Србије.

Контролом извештаја поднетог Агенцији, утврђено је да су пренета сопствена средства у износу од РСД 11.000.000,00 у извештају погрешно приказана као средства из кредита.

Коалиција око Социјалистичке партије Србије за парламентарне изборе у 2012. години остварила је укупне приходе са кредитима и зајмовима у износу од РСД 187.274.227,00. У 2014. години укупни приходи са кредитима и зајмовима износили су РСД 278.582.285,72, док су укупни приходи са кредитима и зајмовима за парламентарне изборе одржане 2016. године износили РСД 193.967.090,00, што у односу на 2014. годину представља мање приходе за око 44%.

Контролом је утврђено да је политички субјект сва средства намењена за финансирање изборне кампање прикупио на посебан рачун за финансирање изборне кампање.

Анализа расхода

Поређењем промета наменског рачуна и трошкова исказаних у извештају утврђено је одступање од РСД 172.968.254,84, које се односи на дуговање према добављачима у земљи - пружаоцима услуга. Контролом је утврђено да је политички субјекат уплатио износ од РСД 9.000.000,00 телевизији Палма плус из Јагодине, који се односи на измирење дуговања Социјалистичке партије Србије из претходне кампање.

У наредној табели дат је преглед добављача према којима Социјалистичка партија Србије има највећа дуговања.

Ред.бр.	Добављачи у земљи	Дугује у РСД
1	Радио и телевизија „Хепи“, Београд	71.607.537,18
2	„Watchout“ д.о.о, Београд	19.088.000,00
3	ПРВА телевизија, Београд	19.080.726,00

4	Инсајдер тим д.о.о, Београд	7.151.360,00
5	Грифон Медиа, Београд	6.123.608,30
6	Дигитал принтинг центер д.о.о, Београд	5.992.663,39
7	Радиодифузно предузеће Б92, Београд	4.991.004,00
8	Адриа медиа Србија, Београд	4.400.000,00
9	„Stage рго“ д.о.о, Чачак	4.200.000,00
10	Саобраћајно предузеће Ласта а.д, Београд	3.996.000,00

Закључак

- Политички субјект је у извештају поднетом Агенцији пренета сопствена средства у износу од РСД 11.000.000,00 погрешно исказао као средства из кредита;
- Политички субјект је исказао дуговања за парламентарне изборе одржане 2016. године у укупном износу од РСД 172.968.254,84:
- Контролом је утврђено да је политички субјект телевизији Палма плус из Јагодине уплатио износ од РСД 9.000.000,00 који се односи на измирење дуговања Социјалистичке партије Србије из претходне кампање.

3.1.4. Коалиција Демократска странка, Нова странка, Демократски савез Хрвата у Војводини, Заједно за Србију

У процесу контроле утврђено је да је Демократска странка поднела Агенцији извештај о трошковима изборне кампање за изборе за посланике у Народну скупштину Републике Србије у име коалиције и објављен је на интернет презентацији Агенције за борбу против корупције. Политички субјект је освојио 16 мандата на парламентарним изборима.

Анализа прихода

Политички субјект је отворио два посебна рачуна за финансирање изборне кампање код Сбербанке и код Управе за трезор Министарства финансија.

Политички субјект није дао изјаву да намерава да користи средства из јавних извора за покриће изборне кампање, стога није имао обавезу да положи изборно јемство. Међутим, контролом промета по посебном текућем рачуну, утврђено је да је странка примила новчана средства из јавних извора из буџета Републике Србије, први део у висини од 20% који се распоређује у једнаким износима свим подносиоцима проглашених изборних листа који су приликом подношења изборне листе дали изјаву да ће користити средства из јавних извора за покриће изборне кампање. Укупан износ тих средстава износио је РСД 5.806.500,00 и странка

средства није вратила у буџет након пријема истих. Политичка странка је уз извештај доставила и копију дописа добијеног од Министарства финансија у коме се наводи да су мање пренета новчана средства по основу коначних резултата, због грешком пренетог првог дела који политичкој странци нису припадала.

Политичком субјекту су дозначена средства из јавних извора из буџета Републике Србије која јој припадају сходно закону.

Укупно 77 физичких лица дало је прилоге политичком субјекту за финансирање изборне кампање у износу од РСД 26.998.895,00, док политички субјекат није имао прилоге правних лица.

Прилози свих физичких лица чије појединачне вредности давања на годишњем нивоу премашују износ једне просечне месечне зараде, објављена су на интернет презентацији политичког субјекта. Контролом је утврђено да је објављено давање физичког лица Бјелотомић Марине из Смедеревске Паланке у износу од РСД 89.000,00 на интернет презентацији политичке странке, међутим наведени прилог није наведен у извештају, нити утврђен контролом промета по текућем рачуну политичке странке.

Коалиција није примила прилоге физичких лица чије појединачне вредности премашују максималну вредност давања на годишњем нивоу (за физичка лица лица максимална вредност давања је 40 просечних месечних зарада односно РСД 1.777.460,00).

Уплате по основу прилога од физичких лица за финансирање изборне кампање, извршене су у складу са Законом, односно преко текућег рачуна.

Политички субјект се није задуживао код пословних банака за изборну кампању.

У контроли је утврђено да политички субјект сва средства из јавних извора, као и сва средства из приватних извора утрошио у току изборне кампање. Такође, утврђено је да су сва средства намењена за финансирање трошкова изборне кампање, прикупљена на посебном рачуну за финансирање изборне кампање.

Анализа расхода

Контролом промета посебног рачуна који је политички субјект користио за финансирање изборне кампање и исказаних трошкова у извештају, утврђено је одступање у износу од РСД 33.739.536,94, које се односи на трошкове оглашавања који нису плаћени (Телевизија Б92 РСД 8.205.127,39 и Прва ТВ РСД 22.114.512,00).

Закључак

- Није извршен поврат средстава из буџета Републике Србије, а први део је дат без

изјаве о коришћењу средстава;

- Политички субјект на дан 26.09.2016. године има дуговања према пружаоцима услуга оглашавања, Телевизија Б92 РСД 8.205.127,39 и Прва ТВ РСД 22.114.512,00.

3.1.5. Коалиција Двери - Демократска странка Србије

Демократска странка Србије и Српски покрет Двери образовали су коалицију ради заједничког учешћа на изборима за народне посланике Народне скупштине Републике Србије. Политички субјект је освојио 13 мандата, а према коалиционом уговору седам мандата припада Српском покрету Двери, а шест мандата Демократској странци Србије.

Извештај о трошковима изборне кампање поднео је у име коалиције Српски покрет Двери, који није оверен печатом од стране Демократске странке Србије.

Анализа прихода

Политички субјект је отворио посебан рачун за финансирање изборне кампање и сва средстава за ову намену прикупио је на тај рачун.

Коалиција Двери - ДСС положила је изборно јемство (хипотека на непокретност) и на текући рачун су јој дозначена новчана средства из јавних извора у износу од РСД 31.295.730,00, која јој припадају из буџета Републике Србије. Сва средства потрошена су у току кампање.

Утврђено је укупно шест физичких лица која су дала прилоге политичком субјекту за финансирање изборне кампање у укупном износу од РСД 749.800,00. Сви прилози су физичких лица су објављени на интернет презентацији Српског покрета Двери.

Предузеће Мелос доо, Краљево је уступило студио (салу за концерте) на бесплатно коришћење Српском покрету Двери, а у извештају политичког субјекта није приказан неновчани прилог.

Коалиција није примила прилог који премашује максималну вредност давања на годишњем нивоу. Уплате по основу прилога физичких лица извршене су у складу са Законом.

Анализа расхода

Мониторингом изборне кампање утврђено је да су одржане конвенције у Београду (Општина Нови Београд, 30.3.2016.), Ужицу (Градска кућа, 10.4.2016.), Шапцу (Културни центар, 20.4.2016.) и Краљево (Пословни центар Мелос, 21.4.2016), као и да је велики број штандова био постављен у градовима и општинама, а политички субјект у извештају није

приказао ове догађаје.

На основу документације коју је доставио Културни центар Шабац утврђено је да је Српски покрет Двери закупнину за коришћење сале, у сврху изборне кампање, платио са рачуна за финансирање редовног рада.

Коалиција Двери - ДСС се оглашавала на две телевизије са националном фреквенцијом, Б92 и Хепи ТВ. Увидом у изводе рачуна, утврђено је да до 30.6.2016. године нису плаћени сви трошкови који су приказани у извештају. Укупна дуговања на дан 30.6.2016. године износе РСД 32.099.228,53, преглед утврђених дуговања према врсти трошкова и пружаоцима услуга дат је у табели.

Врста трошкова и пружаоци услуга	Износ у РСД	Врста трошкова и пружаоци услуга	Износ у РСД
Трошкови изборног материјала		Тимотијевић Жарко и др. Сезам од, Бор	300.000,00
„Media Max“ доо, Београд	800.000,00	РТВ К9 доо, Крагујевац	288.000,00
Графичар доо, Севојно	432.000,00	РТВ Панчево доо, Панчево	220.000,00
Дога доо, Београд	81.341,78	Телевизија Галаксија 32 доо, Чачак	200.000,00
Мирослав Смиљанић ПР, Чачак	69.710,00	„Yu Eco“ доо, Суботица	180.000,00
Play	60.000,00	„Santos-Comerce“ доо, Зрењанин	150.000,00
„GIP Pi-Press“ доо, Пирот	40.923,00	АС доо, Шабац	145.200,00
Агенција Гага	26.000,00	Сремска телевизија доо, Шид	130.000,00
Трошкови јавних догађаја		Телевизија Телемарк доо, Чачак	120.000,00
Дом културе Чачак	24.000,00	Бум Бум 2007 доо, Београд	100.800,00
Културни центар Шабац	10.800,00	РТВ ГАГА доо, Власотинце	94.000,00
Трошкови оглашавања		ЛОГО доо, Лозница	30.000,00
„Хепи ТВ“ доо, Београд-Земун	14.086.909,00	Лотел доо, Лозница	23.040,00
„Adria Media Group“ доо, Београд	4.693.071,17	РТВ Ф Канал доо, Зајечар	21.780,00
„Радиодифузно предузеће Б92“ ад, Београд	3.496.891,58	Лист Напред доо, Ваљево	10.080,00
НИД Компанија Новости ад, Београд	1.600.000,00	ТВ Дискос прогресив Плус	4.000,00
СОС канал доо, Београд	800.000,00	Остали трошкови изборне кампање	
НИП Недељник доо, Београд	800.000,00	„Marketing United Team“ доо, Београд	2.147.522,00
Мелос доо, Краљево	543.160,00	Политикум доо, Београд	370.000,00
Укупна дуговања на дан 30.06.2016. године:			32.099.228,53

Закључак

- Коалициони партнер није оверио печатом извештај о трошковима изборне кампање;
- Неновчани прилог предузећа Мелос доо, Краљево, није приказан у извештају;
- Политички субјект у извештају није приказао све јавне догађаје који су забележени мониторингом изборне кампање;

- Закупнину за коришћење сале ради одржавања трибине, Српски покрет Двери платио је са рачуна за финансирање редовног рада;
- Укупна дуговања на дан 30.6.2016. године износе РСД 32.099.228,53, од тога се око 44% односи на дуг према „Хепи ТВ“ доо, Београд.

3.1.6. Коалиција Социјалдемократска странка, Либерално демократска партија, Лига социјалдемократа Војводине

Политички субјект Коалиција Социјалдемократска странка, Либерално демократска партија, Лига социјалдемократа Војводине је у складу са законом доставила извештај о трошковима изборне кампање за избор народних посланика у Народну скупштину Републике Србије. Политички субјект је освојио 13 мандата на парламентарним изборима.

Анализа прихода

Либерално демократска партија је у име коалиције отворила посебан рачун у АИК банци а.д. за финансирање изборне кампање за избор народних посланика у Народну скупштину Републике Србије.

На основу доступне документације контролом је утврђено да је политички субјект Либерално демократска партија у име коалиције дала изјаву да намерава да користи средства из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање и као јемство положила хипотеку на непокретност.

Поређењем прихода из јавних извора исказаних у извештају о трошковима изборне кампање у укупном износу од РСД 31.295.730,00, са подацима које је доставило Министарство финансија и подацима исказаним кроз изводе АИК банке а.д., утврђено је да су достављени подаци истоветни.

Поређењем података о прилозима исказаним у извештају и прилива по изводима, утврђено је да је примљено 14 прилога физичких лица у укупном износу од РСД 4.864.200,00 и да су уплате извршене у складу са законом у смислу начина уплата и износа уплаћених средстава. Највећи појединачни новчани прилог уплаћен политичком субјекту за покриће трошкова изборне кампање за избор народних посланика у Народну скупштину Републике Србије од стране физичког лица уплаћен је у износу од РСД 750.000,00.

Анализа расхода

Контролом промета наменског рачуна и трошкова исказаних у извештају утврђено је

одступање у износу од РСД 46.575.934,33 које се односи на дуговање према добављачима – пружаоцима услуга.

У наредној табели дат је преглед добављача према којима коалиција има највећа дуговања.

Ред.бр.	Назив добављача	Износ
1	Прва ТВ	8.322.404,81
2	Пинк ТВ	7.784.216,11
3	ТВ Б92	7.384.579,21
4	“Alma Quattro”	4.329.508,98
5	“Scomediasco”	3.096.480,00
6	Тимочка ТВ	2.854.464,00
7	ТВ “Happy”	2.367.864,68
8	“Cas media”	2.109.518,35
9	“Message”	2.045.506,54
10	ДПЦ	1.328.555,38

Закључак

- Политички субјект је исказао дуговања за парламентарне изборе одржане 2016. године у укупном износу од РСД 46.575.934,00.

3.1.7. Српска радикална странка

Српска радикална странка је у складу са законом доставила извештај о трошковима изборне кампање за избор посланика у Народну скупштину Републике Србије. Политичка странка је освојила 22 мандата на парламентарним изборима.

Анализа прихода

Политички субјект је отворио посебан рачун за финансирање изборне кампање и сва средстава за ову намену прикупио је на тај рачун.

Српска радикална странка положила је изборно јемство (сопствена средства - новац) и на текући рачун су јој дозначена новчана средства из јавних извора у износу од РСД 48.942.120,00, која јој припадају из буџета Републике Србије. Сва средства потрошена су у току кампање.

Утврђено је да је 44 физичких лица дало прилоге политичком субјекту за финансирање изборне кампање у укупној вредности од РСД 3.461.000,00, од тога су 22 лица дала новчане прилоге у износу од РСД 2.764.000,00, док су остала лица пружала услуге без накнаде (дизајн, штампа и дистрибуција изборног материјала, закуп простора за истицање

билборда и техничка припрема митинга). Сви новчани прилози су објављени на интернет презентацији политичке странке, док су неновчани прилози мање вредности од просечне месечне зараде, те није обавезно њихово објављивање на интернет презентацији. Правна лица нису финансирала Српску радикалну странку у току изборне кампање. Уплате по основу прилога физичких лица извршене су у складу са Законом.

Српска радикална странка се није задуживала код пословних банака током кампање. Средства из приватних извора у износу од РСД 362.765,93 која политичка странка није потрошила у току изборне кампање пренела је на рачун који користи за редован рад.

Анализа расхода

Мониторингом изборне кампање утврђено је да је одржана конвенција у Зрењанину 4. априла (Културни центар) и митинзи у Ваљевоу 1. априла, Ужицу 5. априла, Вршцу 10. априла, Сремској Митровици 16. априла, Крагујевцу 17. априла, Смедереву 18. априла, Нишу 19. априла, Зајечару 26. априла 2016. године, као и да је велики број штандова био постављен у градовима и општинама, а политички субјект у извештају није приказао ове догађаје.

Мониторингом су уочени спотови у термину изборног програма на РТВ АС Шабац и РТВ "YU eco" Суботица и гостовања представника Српске радикалне странке у емисијама на ТВ Ваљево Плус, РТВ Марш и Телевизији Банат, а политичка странка у извештају није приказала трошкове оглашавања на наведеним телевизијама.

Српска радикална странка се оглашавала путем два медија са националном фреквенцијом, Пинк и *Xeni TV*. Увидом у изводе рачуна политичке странке, утврђено је да до 02.06.2016. године нису плаћени сви трошкови који су приказани у извештају. Укупна дуговања за изборну кампању износе РСД 62.339.458,15 и односе се на трошкове оглашавања на телевизији Пинк, *Xeni TV*, Тимочкој телевизији и на оглашавање путем билборда.

Закључак

- Политички субјект у извештају није приказао све јавне догађаје и оглашавање на локалним телевизијама који су утврђени мониторингом;
- Укупна дуговања на дан 02.06.2016. године износе РСД 62.339.458,15, од тога се око 74% односи на дуг према „*Pink International Company*“ доо, Београд.

3.2. Извештаји о трошковима изборне кампање за изборе за посланике у Скупштину АП Војводине

3.2.1. Коалиција Српска напредна странка, Социјалдемократска партија Србија, Партија уједињених пензионера Србије, Покрет социјалиста, Српски покрет обнове, Словаци напред, Народна сељачка странка, Нова србија, Савез бачких буњеваца

Извештај о трошковима изборне кампање у име коалиције поднела је Српска напредна странка, а за потребе финансирања изборне кампање коришћен је наменски рачун отворен код Банке Интеза.

Анализа прихода

Контролом је утврђено да није било непријављених прихода, да прилози физичких лица нису премашили дозвољени износ, а да прилога правних лица није било.

Политички субјекат се није кредитно задуживао за ове изборе.

Поређењем података о приливима по изводима и новчаних прихода у извештају, утврђено је да су приливи по изводима већи за РСД 151.442,98. Наведена разлика се односи на повраћај изборног јемства од стране Покрајинског секретаријата за финансије у износу од РСД 141.442,98 и погрешне уплате физичког лица у износу од РСД 10.000,00.

Поређење прихода и расхода 2012. и 2016. године није могуће, јер су 2012. године, избори у АП Војводина одржани по мешовитом систему (пропорционални и већински) а 2016. само по пропорционалном систему.

Политички субјекат	Ниво избора	1 Новчана средства из јавних извора	3 Прилози физичких лица политичком субјекту		5 Сопствена средства	8 Укупно сви извори финансирања (II + III)
		Укупан износ примљених средстава	I Укупан износ новчаних прилога	Укупна вредност прилога (I + II)	Укупан износ пренетих средстава	Укупан износ прикупљених средстава
СРПСКА НАПРЕДНА СТРАНКА 2012	Посланике у АПВ (пропорционални)	10.326.922,48	968.344,00	968.344,00	,00	11.295.266,48
СРПСКА НАПРЕДНА СТРАНКА 2016	Посланике у АПВ (пропорционални)	3.764.015,23	440.000,00	440.000,00	20.154.000,00	24.358.015,23

Поређењем укупних прихода изборних кампања 2012. и 2016. по пропорционалном систему, види се да је 2016. у односу на 2012. годину прикупљено 2,16 пута више средстава.

У 2012. приходи из јавних извора били су 2,74 пута већи, а прилози физичких лица 2,2 пута већи у односу на 2016. годину.

Значајно је учешће сопствених средстава у 2016. години, које износи 82,74% у односу на укупно прикупљена средства, док у 2012. овај извор средстава није био заступљен.

Анализа расхода

Контролом је утврђено је да није било непријављених трошкова изборне кампање.

Поређењем података о одливима по изводима и трошковима исказаним у извештају, утврђено је да су одливи по изводима већи за РСД 2.243.301,29. Утврђена разлика се односи на уплату изборног јемства Покајинском секретаријату за финансије у износу од РСД 141.442,98 и пренос средстава на рачун за редован рад у износу од РСД 2.279.858,31.

Анализа укупних трошкова из изборне кампање за покрајинске изборе 2012. и 2016. указује да је за изборе 2016. утрошено скоро дупло више новца него 2012. године.

За трошкове изборног материјала издвојено је 3,97 пута више, а за билборде 7,25 пута више у 2016. години у односу на 2012. годину.

У 2012. није било трошкова јавних догађаја, док је у 2016. потрошено РСД 366.000,00. На трошкове оглашавања у 2016. потрошено је 12,89 пута више, од чега је за телевизију потрошено 26,76 пута више.

У 2012. трошкови радио оглашавања износила су РСД 225.671,46 док у 2016 ова врста трошкова није заступљена. Трошкови оглашавања у штампаним медијима у 2012. нису били заступљени док су у 2016. износили РСД 575.280,00.

Остали трошкови су у 2012. били већи за 11,36 пута већи од исте врсте трошкова у 2016. години.

Политички субјекат је за први део средстава из буџета АП Војводине, које је користио у изборној кампањи, као изборно јемство уплатио средства са изборног рачуна у износу од РСД 141.442,98, која су 23.05.2016. године враћена на исти рачун.

3.2.2. Коалиција Демократска странка, Демократски савез Хрвата у Војводини, Нова странка, Зелена еколошка партија

У процесу контроле утврђено је да је Демократска странка поднела Агенцији извештај о трошковима изборне кампање за изборе за посланике у Скупштину АП Војводине у име

коалиције и објављен је на интернет презентацији Агенције за борбу против корупције. Извештај није оверен од стране коалиционих партнера. Политички субјект је освојио 10 мандата на покрајинским изборима.

Анализа прихода

Политички субјект је отворио посебан рачун за финансирање изборне кампање код Банке Интеза на који су му и дозначена средства из јавних извора из буџета АПВ, сходно закону.

Шест физичких лица дало је прилоге политичком субјекту за финансирање изборне кампање у укупном износу од РСД 416.000,00, док политички субјект није имао прилоге правних лица. Наведени прилози шест физичких лица чије појединачне вредности давања на годишњем нивоу премашују износ једне просечне месечне зараде, нису објављени на интернет презентацији политичког субјекта.

Политички субјект није примио прилоге физичких лица чије појединачне вредности премашују максималну вредност давања на годишњем нивоу (за физичка лица лица максимална вредност давања је 40 просечних месечних зарада односно РСД 1.777.460,00).

Уплате по основу прилога од физичких лица за финансирање изборне кампање, извршене су у складу са законом.

У контроли је утврђено да је политички субјект сва средства из јавних извора која је добио из буџета АП Војводине утрошио у току изборне кампање.

Анализа расхода

Контролом промета посебног рачуна и трошкова исказаних у извештају, утврђено је одступање у износу од РСД 842.355,54, који се односи на неутрошена средства из приватних извора која су враћена на рачун за финансирање редовног рада (РСД 2.937,76) и на различите трошкове који нису плаћени (Агенција за припрему штампање Биллбоард РС Сомбор РСД 36.900,00; „Kitchen & GoodWolf“ д.о.о. Нови Сад РСД 144.000,00 и Графопродукт д.о.о. Нови Сад РСД 661.455,54). Агенција је упутила захтеве за конфирмацију дуга правним лицима која су била пружаоци услуга политичком субјекту у изборној кампањи и добила одговор да трошкови настали у вези са финансирањем изборне кампање нису плаћени.

Закључак

- Политички субјект није објавио на интернет презентацији прилоге шест физичких лица у укупном износу од РСД 416.000,00;
- Укупна дуговања износе РСД 842.355,54, Агенција за припрему штампања Биллборд

PC Сомбор РСД 36.900,00; „Kitchen & GoodWolf“ д.о.о. Нови Сад РСД 144.000,00 и Графопродукт д.о.о. Нови Сад РСД 661.455,54.

3.2.3. Коалиција Социјалистичка партија Србије, Јединствена Србија, Патриотски покрет Србије

Коалиција Социјалистичка партија Србије, Јединствена Србија и Патриотски покрет Србије је у складу са законом, доставила извештај о трошковима изборне кампање за избор посланика у Скупштину АП Војводине. Политички субјект је освојио 12 мандата на покрајинским изборима.

Анализа прихода

Социјалистичка партија Србије је у име коалиције отворила посебан рачун у Војвођанској банци за финансирање изборне кампање.

Социјалистичка партија Србије је у име коалиције дала изјаву о намери да ће користити средства из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање и као јемство положила сопствена средства у износу од РСД 119.682,51.

Поређењем прихода из јавних извора исказаних у извештају о трошковима изборне кампање са подацима које је доставило Министарство финансија и подацима исказаним кроз изводе, утврђено је да су достављени подаци истоветни.

Утврђено је да је коалиција примила 177 новчаних прилога физичких лица у укупном износу од РСД 23.268.353,00 и уплате су извршене у складу са законом. Највећи појединачни новчани прилог уплаћен политичком субјекту за покриће трошкова изборне кампање за избор народних посланика у Скупштину АП Војводине од стране физичког лица уплаћен је у износу од РСД 800.000,00.

Политички субјект није испунио обавезу да на интернет презентацији објави сваки примљени појединачни прилог за изборну кампању који прелази износ просечне плате у Републици Србији за годину која претходи години извештаја.

Коалиција Социјалистичка партија Србије, Јединствена Србија и Патриотски покрет Србије није користила средства из кредита за финансирање изборне кампање.

Анализа расхода

Контролом промета наменског рачуна који је политички субјект користио за

финансирање изборне кампање и исказаних трошкова у извештају после извршених корекција тј. повраћаја погрешно уплаћених средстава у износу од РСД 1.974.3313,00, утврђено је одступање у износу од РСД 922,16, који се односи на неутрошена средства из приватних извора која су враћена на рачун за финансирање редовног рада.

Закључак

- Политички субјекат није испунио обавезу да на интернет презентацији објави примљени појединачни прилог за изборну кампању који прелази износ просечне месечне зараде.

3.2.4. Коалиција Лига социјалдемократа Војводине – Заједно за Војводину

У процесу контроле утврђено је да је Лига социјалдемократа Војводине поднела Агенцији извештај о трошковима изборне кампање за изборе за посланике у Скупштину АП Војводине у име коалиције и објављен је на интернет презентацији Агенције за борбу против корупције. Политички субјект је освојио 9 мандата на покрајинским изборима.

Анализа прихода

Политички субјект је отворио посебан рачун за финансирање изборне кампање код Војвођанске банке.

Политички субјект је дао изјаву да намерава да користи средства из јавних извора за покриће изборне кампање а као обезбеђење положена су новчана средства на име физичког лица.

Укупно 87 физичких лица дало је прилоге политичком субјекту за финансирање изборне кампање у износу од РСД 6.412.299,99, док су два правна лица дала политичком субјекту новчане и неновчане прилоге у укупном износу од РСД 2.050.000,00.

Прилози свих физичких лица чије појединачне вредности давања на годишњем нивоу премашују износ једне просечне месечне зараде, објављена су на интернет презентацији политичког субјекта.

Политички субјект није примио прилоге физичких лица чије појединачне вредности премашују максималну вредност давања на годишњем нивоу.

Уплате по основу прилога од физичких и правних лица за финансирање изборне кампање, извршене су у складу са Законом, односно преко текућег рачуна.

У контроли је утврђено да је политички субјект сва средства из јавних извора која је

добрио из буџета АП Војводине утрошио у току изборне кампање. Такође, утврђено је да политички субјект није утрошио сва средства из приватних извора у току изборне кампање, која је у складу са законом пренео на рачун за редован рад.

Анализа расхода

Контролом промета посебног рачуна који је политички субјект користио за финансирање изборне кампање и исказаних трошкова у извештају, утврђено је одступање у износу од РСД 9.539.351,52, које се односи на трошкове изборног материјала и трошкове оглашавања који нису плаћени (Максим & Цо РСД 3.206.449,98, Телевизија „Хепи“ РСД 1.290.993,46, Тв Пинк РСД 2.625.348,08 и Радио телевизија Војводина РСД 1.866.560,00), затим на трошкове јавних догађаја за чију услугу је правно лице дало неновчани прилог политичком субјекту у износу од РСД 550.000,00, као и повраћај неутрошених средстава из приватних извора у износу од РСД 702,73 која су враћена на текући рачун политичког субјекта за редован рад.

Све трошкове за финансирање изборне кампање, политички субјект платио је са посебног рачуна за финансирање изборне кампање.

Закључак

- Политички субјект на дан 26.09.2016. године има дуговања према пружаоцима услуга политичком субјекту и то за трошкове изборног материјала и трошкове оглашавања, Максим & Цо РСД 3.206.449,98, Телевизија „Хепи“ РСД 1.290.993,46, Тв Пинк РСД 2.625.348,08 и Радио телевизија Војводина РСД 1.866.560,00.

3.3. Извештаји о трошковима изборне кампање за изборе за одборнике у скупштинама градова и општина

Политички субјекти који су учествовали у изборним кампањама за одборнике у скупштинама градова и општина у 2016. години, подносили су извештаје о трошковима изборних кампања у току 2016. године након завршене изборне кампање, у року који је предвиђен Законом. У даљем тексту дат је упоредни преглед података из извештаја о трошковима изборне кампање за локалне изборе за одборнике у Скупштине градова Нови Сад и Ниш 2012. године и 2016. године за три политичка субјекта: коалиција око Српске напредне странке, коалиција око Социјалистичке партије Србије и Демократска странка.

3.3.1. Коалиција око Српске напредне странке

Коалиција око Српске напредне странке отворила је 28 рачуна за финансирање изборних кампања, од чега по један рачун за парламентарне и покрајинске изборе, а 26 за округе (градови и општине који припадају том округу), при чему су за градове користили 19 рачуна заједно са општинама тог региона, док су седам текућих рачуна користиле само општине одређеног региона.

Градови	Укупан износ утрошених средстава из јавних извора	%	Укупан износ новчаних прилога физичких лица	%	Укупан износ утрошених сопствених средстава	%	Укупно утрошена средства
Одборнике у граду Ваљеву	533.073,11	66,81	,00	,00	264.778,49	33,19	797.851,60
Одборнике у граду Врању	391.830,68	25,25	1.159.900,00	74,75	,00	,00	1.551.730,68
Одборнике у граду Зрењанину	960.499,28	34,67	1.810.000,00	65,33	,00	,00	2.770.499,28
Одборнике у граду Јагодини	313.828,66	61,71	,00	,00	194.698,76	38,29	508.527,42
Одборнике у граду Крагујевцу	1.524.586,20	31,45	1.560.000,00	32,18	1.762.632,21	36,36	4.847.218,41
Одборнике у граду Краљеву	577.836,80	46,91	604.000,00	49,03	50.000,00	4,06	1.231.836,80
Одборнике у граду Новом Пазару	80.019,02	51,29	76.000,00	48,71	,00	,00	156.019,02
Одборнике у граду Крушевцу	738.564,00	69,77	320.000,00	30,23	,00	,00	1.058.564,00
Одборнике у граду Лесковцу	589.100,00	28,40	720.000,00	34,71	765.228,26	36,89	2.074.328,26
Одборнике у граду Нишу	1.884.058,29	76,42	581.200,00	23,58	,00	,00	2.465.258,29
Одборнике у граду Новом Саду	3.697.325,44	89,37	440.000,00	10,63	,00	,00	4.137.325,44
Одборнике у граду Панчеву	972.699,16	34,44	1.719.600,00	60,88	132.352,03	4,69	2.824.651,19
Одборнике у граду Вршцу	448.640,26	46,37	474.000,00	48,99	44.981,54	4,65	967.621,80
Одборнике у граду Пожаревцу	560.811,55	59,00	,00	,00	389.757,51	41,00	950.569,06
Одборнике у граду Смедереву	659.300,84	69,96	110.000,00	11,67	173.096,20	18,37	942.397,04
Одборнике у граду Сомбору	427.928,27	33,61	750.000,00	58,90	95.457,40	7,50	1.273.385,67
Одборнике у граду Сремска Митровица	492.733,79	51,42	280.000,00	29,22	185.586,21	19,37	958.320,00
Одборнике у граду Суботици	1.001.994,00	38,94	1.095.000,00	42,56	476.000,00	18,50	2.572.994,00
Одборнике у граду Ужицу	484.785,26	45,53	580.000,00	54,47	,00	,00	1.064.785,26
Одборнике у граду Чачку	615.760,00	75,48	200.000,00	24,52	,00	,00	815.760,00
Одборнике у граду Шапцу	1.028.458,08	72,94	381.500,00	27,06	,00	,00	1.409.958,08
Одборнике у граду Лозници	374.609,94	40,80	260.000,00	28,31	283.640,06	30,89	918.250,00
Одборнике у граду Пироту	256.263,00	27,97	660.000,00	72,03	,00	,00	916.263,00
Одборнике у граду Кикинди	404.445,08	85,25	70.000,00	14,75	,00	,00	474.445,08
Укупно утрошена средства	19.019.150,71	50,46	13.851.200,00	36,75	4.818.208,67	12,78	37.688.559,38

Ове разлике се углавном односе на пренета, а потом враћена неутрошена сопствена средства износу од РСД 15.474.647,43 и о неколико случајева где у потпуности нису утрошена средства из јавних извора на нивоу општина у укупном износу од РСД 175.653,12.

За разлику од парламентарних и покрајинских избора, највеће учешће у укупним приходима имају приходи из јавних извора 48,25 %, затим прилози физичких лица 35,14 %, сопствена средства 16,61 % док прилога правних лица није било као ни кредитних задужења. Новчаних прилога од стране физичких лица није било само у три града а сопствена средства нису коришћена у седам градова.

Трошкови	А Трошкови изборног материјала				Б Трошкови јавних догађаја				В Трошкови оглашавања				Г Остали трошкови изборне кампање		Укупно сви трошкови изборне кампање (А + Б + В + Г)	
	Билборд	%	Укупно	%	Митинг + Конвенција	%	Укупно	%	Т Телевизија	%	Укупно трошкови оглашавања (I + II + III + IV)	%	Укупно	%	Укупно	
Градони																
Одборнике у граду Ваљево		,00	196.000,00	24,57		,00		,00	497.313,60	62,33	497.313,60	62,33	104.538,00	13,10	797.851,60	
Одборнике у граду Врању	193.440,00	12,52	1.109.040,00	71,79		,00		,00		,00		,00	435.866,00	28,21	1.544.906,00	
Одборнике у граду Зренанину	1.090.361,45	40,51	2.564.561,45	95,28		,00		,00		,00	42.000,00	1,56	85.000,00	3,16	2.691.561,45	
Одборнике у граду Јагодини	1.916,02	,38	91.916,02	18,07		,00	39.494,40	7,77		,00		,00	377.117,00	74,16	508.527,42	
Одборнике у граду Крагујевцу		,00	1.322.416,96	27,28	232.584,00	4,80	256.584,00	5,29	1.200.000,00	24,76	1.200.000,00	24,76	2.068.217,45	42,67	4.847.218,41	
Одборнике у граду Краљево		,00	345.684,48	29,61	30.000,00	2,57	30.000,00	2,57	395.000,00	33,84	395.000,00	33,84	396.684,00	33,98	1.167.368,48	
Одборнике у граду Новом Пазару		,00	80.685,00	51,83		,00		,00		,00		,00	75.000,00	48,17	155.685,00	
Одборнике у граду Крушевцу		,00	974.836,80	93,26	2.500,00	,24	2.500,00	,24		,00		,00	68.000,00	6,51	1.045.336,80	
Одборнике у граду Лесковцу	585.460,00	28,22	1.378.028,26	66,43	33.000,00	1,59	33.000,00	1,59		,00		,00	663.300,00	31,98	2.074.328,26	
Одборнике у граду Нишу	478.861,20	23,68	490.861,20	24,27	360.000,00	17,80	360.000,00	17,80		,00	500.000,00	24,72	671.440,02	33,20	2.022.301,22	
Одборнике у граду Новом Саду	1.458.227,58	36,64	3.643.502,18	91,55	18.000,00	,45	18.000,00	,45		,00		,00	318.150,00	7,99	3.979.652,18	
Одборнике у граду Панчеву	499.649,28	17,69	1.546.154,28	54,74		,00		,00		,00	1.112.400,00	39,38	166.096,91	5,88	2.824.651,19	
Одборнике у граду Вршцу		,00	275.700,00	28,49		,00		,00	360.000,00	37,20	530.000,00	54,77	161.921,80	16,73	967.621,80	
Одборнике у граду Пожаревцу		,00	238.200,00	25,06	176.600,00	18,58	176.600,00	18,58	303.000,00	31,88	303.000,00	31,88	232.769,06	24,49	950.569,06	
Одборнике у граду Смедереву	45.349,20	4,81	772.497,04	81,97		,00		,00		,00		,00	169.900,00	18,03	942.397,04	
Одборнике у граду Сомбору	533.305,73	41,88	1.099.185,73	86,32		,00		,00		,00		,00	174.199,94	13,68	1.273.385,67	
Одборнике у граду Сремска Митровица	163.200,00	17,12	745.160,00	78,16	5.000,00	,52	5.000,00	,52	83.160,00	8,72	83.160,00	8,72	120.000,00	12,59	953.320,00	
Одборнике у граду Суботици	875.185,73	34,23	2.192.945,73	85,76	200.000,00	7,82	200.000,00	7,82		,00		,00	164.154,00	6,42	2.557.099,73	
Одборнике у граду Ужичу	30.000,00	3,29	186.350,00	20,45	30.000,00	3,29	30.000,00	3,29	281.010,00	30,84	510.012,00	55,97	184.786,07	20,28	911.148,07	
Одборнике у граду Чачку	18.000,00	2,21	52.473,44	6,45	256.800,00	31,56	256.800,00	31,56	284.436,00	34,95	284.436,00	34,95	220.100,88	27,05	813.810,32	
Одборнике у граду Шапцу		,00	1.101.314,89	78,65	42.400,00	3,03	42.400,00	3,03		,00		,00	256.600,00	18,32	1.400.314,89	
Одборнике у граду Лозници		,00		,00		,00		,00	735.600,00	80,11	743.100,00	80,93	175.150,00	19,07	918.250,00	
Одборнике у граду Пироту	311.520,00	34,16	509.948,48	55,92	15.000,00	1,65	15.000,00	1,65	276.000,00	30,27	276.000,00	30,27	110.900,00	12,16	911.848,48	
Одборнике у граду Кикинди		,00		,00		,00		,00		,00	42.000,00	11,38	327.050,00	88,62	369.050,00	
Укупно	6.284.476,19	17,16	20.917.461,94	57,11	1.401.884,00	3,83	1.465.378,40	4,00	4.415.519,60	12,05	6.518.421,60	17,80	7.726.941,13	21,10	36.628.203,07	

Табела 14: Структура трошкова СНС- а по градовима у изборним кампањама 2016.

Највеће учешће у расходима имају трошкови изборног материјала 57,11% од чега се на билборде односи 17,16 %. На остале трошкове односи се 21,10 %, на трошкове оглашавања 17,80 % (од чега трошкови оглашавања на телевизији чине 12,05%, а трошкови штампе 17,80 %) и на трошкове јавних догађаја 4%. Ако напред наведене трошкове посматрамо у укупном збиру види се да су политички субјекти на локалним изборима имали у просеку око 1,5 милиона динара расхода за изборну кампању.

На нивоу појединих градова на изборну кампању утрошена врло скромна средства (Нови Пазар РСД 155.685,00; Кикинда РСД 369.050,00, Јагодина РСД 508.527,42).

3.3.2. Коалиција око Социјалистичке партије Србије

Анализирајући структуру укупних прихода изборне кампање за избор одборника за Скупштину града Ниша 2016. године, утврђено је да је из јавних извора остварено 55% прихода а 45% на основу прилога физичких лица, док су 2012. године јавни извори чинили

57% укупних прихода, а прилози правних лица 42 %.

У 2012. години, највеће учешће у структури трошкова Социјалистичке партије Србије имају трошкови оглашавања 82%, трошкови изборног материјала 8%, трошкови јавних догађаја 6% и остали трошкови 4%, док су 2016. године највеће учешће у структури трошкова имали трошкови оглашавања 56%, трошкови изборног материјала 25% и остали трошкови 19%.

Приходи	2012	2016
Новчана средства из јавних извора	1.329.588,00	638.302,37
Прилози физичких лица политичком субјекту	20.300,00	514.500,00
Прилози правних лица и међународних удружења политичком субјекту	1.000.000,00	0,00
Сопствена средства	0,00	0,00
Укупно сви приходи изборне кампање	0,00	0,00
Кредити и зајмови	0,00	0,00
Укупно сви извори финансирања	2.349.888,00	1.152.802,37
Трошкови	2012	2016
Трошкови изборног материјала	331.641,40	368.509,20
Трошкови јавних догађаја	285.403,00	0,00
Трошкови оглашавања	3.733.933,00	840.000,00
Остали трошкови изборне кампање	186.558,00	281.484,57
Укупно сви трошкови изборне кампање	4.537.535,40	1.489.993,77

Табела 15: Структура прихода и расхода СПС - а за избор одборника у Скупштину града Ниша 2012 - 2016.

Из напред наведене табеле може се видети да је коалиција око СПС-а у изборним кампањама за избор одборника за Скупштину града Ниша 2016. године у односу на 2012. годину остварила мање приходе у укупном износу од РСД 1.197.086,00. Такође исказани трошкови у 2016. години су мањи за РСД 3.047.602,00 динара у односу на 2012. годину.

Анализирајући структуру укупних прихода изборне кампање за избор одборника за Скупштину града Новог Сада 2016. године, Социјалистичка партија Србије највеће приходе остварила је из прилога физичких лица 63 %, јавних извора 35% и из сопствених средства 2%, док је 2012. године, највеће приходе остварила из сопствених средстава 45%, прилога физичких лица 42 %, јавних извора 12%, прилога правних лица и услуге и добра 1%.

Анализом трошкова изборне кампање Социјалистичке партије Србије за избор одборника за Скупштину града Новог Сада 2012. године, највеће учешће у структури укупних трошкова имали су трошкови изборног материјала 42%, трошкови оглашавања 32%,

и остали трошкови 21%, док су 2016. године, највеће учешће у структури укупних трошкова изборне кампање имали трошкови изборног материјала 53% и остали трошкови 45%.

Анализа структуре прихода и расхода коалиције око Социјалистичке партије Србије за избор одборника за Скупштину града Новог Сада 2012 и 2016. године

Приходи	2012	2016
Новчана средства из јавних извора	1.550.866,21	797.786,01
Услуге и добра из јавних извора	0,00	0,00
Прилози физичких лица политичком субјекту	812.750,00	1.410.000,00
Прилози правних лица и међународних удружења политичком субјекту	0,00	0,00
Сопствена средства	590.837,94	48.000,00
Укупно остали приходи изборне кампање	0,00	0,00
Кредити и зајмови	0,00	0,00
Укупно сви извори финансирања	2.954.454,15	2.255.786,01
Трошкови	2012	2016
Трошкови изборног материјала	963.543,68	1.232.204,40
Трошкови јавних догађаја	841.300,00	0,00
Трошкови оглашавања	0,00	0,00
Остали трошкови изборне кампање	480.820,80	1.002.924,79
Укупно сви трошкови изборне кампање	2.285.664,48	2.235.129,19

Табела 16: Приходи и расходи СПС- а за избор одборника у Скупштину Града Новог Сада 2012 – 2016.

Из напред наведених табела може се видети да је коалиција око СПС-а у Новом Саду на изборима одржаним 2016. години остварила приходе у износу од РСД 2.255.786,01 што представља мање приходе за РСД 698.668,00 у односу на 2012. годину када је остварила укупно прихода у износу од РСД 2.954.454,15. Трошкови изборне кампање у 2016 у односу на 2012. години су приближно исти.

3.3.3. Демократска странка

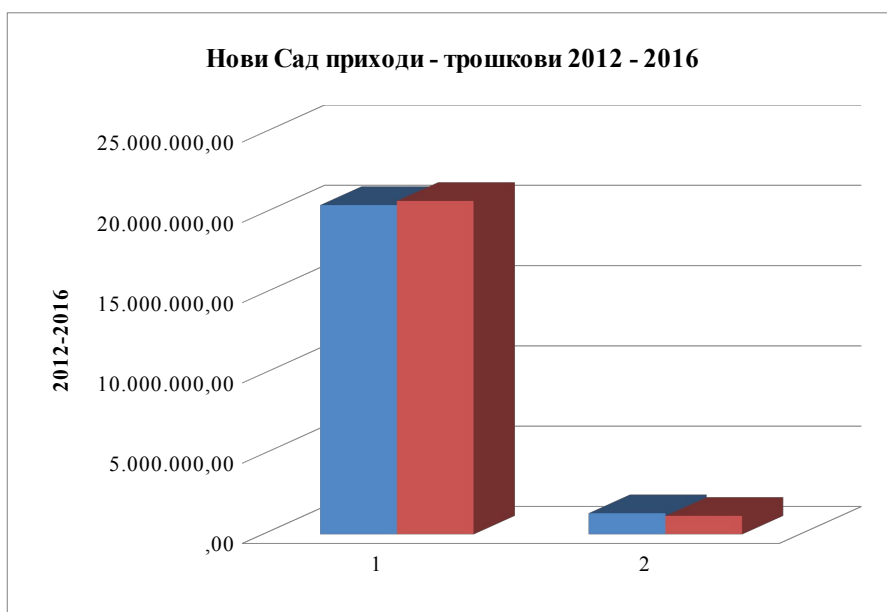
Структура прихода и расхода Демократске странке за изборе за одборнике у СГ Нови Сад 2012. и 2016. године дата је у наредној табели.

Приходи	2012	%	2016	%
Новчана средства из јавних извора	2.667.096,54	13,02	1.150.803,74	87,79
Услуге и добра из јавних извора	0,00	0,00	0,00	0,00
Прилози физичких лица политичком субјекту	16.007.620,00	78,07	160.000,00	12,21
Прилози правних лица и међународних удружења политичком субјекту	0,00	0,00	0,00	0,00
Сопствена средства	1.828.267,69	8,92	0,00	0,00
Укупно сви приходи изборне кампање	20.504.996,23	100,00	1.310.803,74	100,00
Трошкови	2012		2016	
Трошкови изборног материјала	8.681.943,18	41,82	553.717,28	48,12
Трошкови јавних догађаја	2.201.830,74	10,61	0,00	0,00
Трошкови оглашавања	5.880.771,56	28,33	43.200,00	3,75
Остали трошкови изборне кампање	3.995.269,77	19,25	553.886,46	48,13
Укупно сви трошкови изборне кампање	20.759.815,25	100,00	1.150.803,74	100,00

Табела 17: Приходи и расходи ДС- а за избор одборника у Скупштину града Новог Сада 2012 – 2016.

Демократска странка је као политички субјекат у изборним кампањама за локалне изборе за одборнике у Скупштину града Новог Сада и 2012. и 2016. године наступила самостално. За кампању 2012. године било издвојено значајно више средстава него 2016. године (скоро 16 пута више). Даље, највећи удео у укупним приходима у 2012. години, имали су прилози физичких лица око 78%, док је изборна кампања 2016. године била финансирана највећим делом из јавних извора скоро 88% од укупних прихода.

Када говоримо о трошковима изборне кампање, поред тога што су и трошкови 2012. године били значајно виши него 2016. године, структура трошења током обе кампање је слична. Највише средстава странка је у обе изборне кампање, потрошила на изборни материјал 4% од укупних трошкова, а оно што разликује обе кампање јесте чињеница да у 2016. години није било трошкова јавних догађаја.

Анализа структуре прихода и расхода Демократске странке за изборе за одборнике у СГ Ниш 2012. и 2016. године

Приходи	2012	%	2016	%
Новчана средства из јавних извора	1.919.424,15	44,78	471.014,57	60,94
Услуге и добра из јавних извора	,00	0,00	,00	0,00
Прилози физичких лица политичком субјекту	2.014.550,00	47,00	301.870,00	39,06
Прилози правних лица и међународних удружења политичком субјекту	,00	0,00	7,57	0,00
Сопствена средства	352.000,00	8,21	,00	0,00
Укупно сви приходи изборне кампање	4.285.974,15	100,00	772.892,14	100,00
Трошкови	2012		2016	
Трошкови изборног материјала	3.321.399,63	57,05	206.202,28	16,02
Трошкови јавних догађаја	149.328,00	2,56	117.000,00	9,09
Трошкови оглашавања	1.924.131,04	33,05	191.000,00	14,84
Остали трошкови изборне кампање	426.920,26	7,33	772.895,28	60,05
Укупно сви трошкови изборне кампање	5.821.778,93	100,00	1.287.097,56	100,00

Табела 18: Приходи и расходи ДС- а за избор одборника у Скупштину града Ниша 2012 – 2016.

Демократска странка је у изборној кампањи за локалне изборе за одборнике у Скупштину града Ниша 2016. учествовала у коалицији ДС-СДС-ЛДП-НПС, док је 2012. године наступала самостално. У упоредном прегледу финансијских података о приходима и расходима током обе изборне кампање, може се видети да нема значајних разлика како у прикупљању, тако и у трошењу средстава.

Обе изборне кампање политички субјект је финансирао у највећој мери прилозима физичких лица и новчаним средствима из јавних извора, док се структура трошкова разликује.

За кампању 2012. године политички субјект је највише потрошио на трошкове изборног материјала 57%, 2016. године је највише утрошио на остале трошкове изборне кампање око 60%.

Може се закључити, да су обе изборне кампање за локалне изборе углавном биле финансиране из јавних извора као и од прилога физичких лица.

IV ПРАВНИ АСПЕКТИ КОНТРОЛЕ

Контролом Извештаја о трошковима изборне кампање за 2016. годину, утврђена су одређена спорна понашања политичких субјеката, од којих један део чине повреде одредаба Закона о финансирању политичких активности (у даљем тексту: Закон), а други део представљају појаве које указују на потенцијално нелегалне активности.

Најчешћа повреда Закона је неподношење Извештаја о трошковима изборне кампање Агенцији, како на парламентарном, тако и на покрајинском и градском, односно општинском нивоу избора. Иако је законском одредбом јасно прописано да су сви политички субјекти који учествују у изборној кампањи дужни да Агенцији поднесу извештај о трошковима изборне кампање у року од 30 дана од дана објављивања коначних резултата избора, одређени број политичких субјеката није испунио ову законску обавезу, што представља прекршај кажњив у складу са одредбама Закона.

Финансирање политичких субјеката из приватних извора остварује се преко давања (чланарина, прилог) физичких и правних лица, чија је максимална вредност прописана Законом. Свако давање које на годишњем нивоу прелази износ просечне месечне зараде, политички субјекат је дужан да објави на интернет презентацији у року од осам дана од када је вредност давања премашила износ једне просечне месечне зараде. Вредност давања обухвата вредност свих давања које једно физичко или правно лице даје политичком субјекту на годишњем нивоу, док се просечна месечна зарада одређује према подацима органа надлежног за послове статистике за годину која претходи години у којој се давање реализује. Политички субјекат чини прекршај кажњив у складу са одредбама Закона уколико јавно не објави давање на интернет презентацији.

Уочено је да је извештај о трошковима изборне кампање, који не садржи све податке о пореклу, висини и структури прикупљених и утрошених средстава из јавних и приватних извора. Један број политичких субјеката није приказао све приходе које је имао у току изборне кампање, док други нису приказали све трошкове. Најчешће се ради о случајевима неприказивања трошкова јавних догађаја и трошкова оглашавања, као и о неприказивању прилога, које су политички субјекти примили од физичких и правних лица. Према налазима контроле, износ неприказаних трошкова изборне кампање креће се и до шездесет милиона динара. И овај вид понашања представља прекршај кажњив у складу са одредбама Закона.

Контролом Извештаја о трошковима изборне кампање, уочена је и појава

финансирања политичких субјеката од стране физичких лица по основу уговора о зајму, што представља финансирање које није у складу са Законом. Наиме, Законом је прописано да се политички субјекти могу задуживати код банака и других финансијских организација у Републици Србији, из чега се закључује да физичка лица не могу позајмљивати новац политичким субјектима.

Треба имати у виду да је изборна кампања скуп активности политичког субјекта од дана расписивања избора до дана проглашења коначних резултата избора и да за сврху прикупљања средстава за финансирање изборне кампање, политички субјекат отвара посебан рачун, који се не може користити у друге сврхе. Сва средства намењена за финансирање изборне кампање уплаћују се на тај рачун и сва плаћања трошкова изборне кампање врше се са тог рачуна. За потребе финансирања изборне кампање политички субјекти могу узимати кредите, код банака и других финансијских организација у Републици Србији. Како је изборна кампања временски одређена, а изборни рачун по истеку кампање више није рачун на који се могу прикупљати средства и плаћати обавезе настале у кампањи, следи да се кредит узет за финансирање изборне кампање може отплатити средствима која су прикупљена за редован рад и која се налазе на, за ту намену, отвореном рачуну. А у том случају, може се говорити о прекршају који представља ненаменско коришћење средстава за редован рад.

Контролом извештаја о трошковима изборне кампање уочена је и неправилност при расподели средстава из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање. Наиме, министарство надлежно за послове финансија је након проглашења изборне листе извршило уплату средстава из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање политичком субјекту, а да политички субјекат није дао изјаву о коришћењу средстава из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање, односно није положио изборно јемство. Ова незаконито упалаћена средства из јавних извора политичком субјекту, са једне стране довела су у повлашћен положај тог субјекта у односу према другим учесницима изборног процеса који су дали изјаву да ће користити јавна средства и у ту сврху положили изборно јемство, а са друге стране утицала су на то да ови субјекти буду оштећени за износ који је незаконито припао другом. Омогућавајући једном политичком субјекту да се незаконито финансира из јавних извора пре освојених мандата, министарство надлежно за послове финансија је ставило у неравноправан положај политичке субјекте, учеснике изборног процеса. У складу са наведеним, Агенција ће обавестити надлежне органе, ради поступања из њихове надлежности.

И у овој изборној кампањи наставља се пракса да већи број политичких субјеката не

измирује обавезе према повериоцима за пружене услуге у току изборне кампање. Контролом поднетих извештаја о трошковима изборне кампање за парламентарне изборе, утврђено је да су политички субјекти приказали знатно веће расходе у односу на остварене приходе, из чега следи да многе услуге нису плаћене. Пружаоци услуга се нерадо одлучују да своја потраживања наплате у судском поступку, путем тужбе, предлога за извршење или судским поравнањем. Ово може указивати на то да су те обавезе измирене или да би могле бити измирене изван легалних токова, плаћањем „на руке“, јер привредни субјекти, у овом случају пружаоци услуга политичким субјектима, основани су да би стицали приход, па је необично да пружају своје услуге без накнаде.